

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARI ANABİLİM DALI

MERSİN İLİ VE MERKEZ KÖYLERİNDE
KIRKİTLİ DÜZ DOKUMA GELENEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Nalân Şule ÖZBAYIR

ANKARA - 2010

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARI ANABİLİM DALI

MERSİN İLİ VE MERKEZ KÖYLERİNDE
KİRKİTLİ DÜZ DOKUMA GELENEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Nalân Şule ÖZBAYIR

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Fatma Nur BAŞARAN

ANKARA - 2010

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

.....'ın
.....
.....başlıklı
tezi
..... tarihinde, jürimiz tarafından
..... Anabilim / Anasanat Dalında Yüksek
Lisans / Doktora / Sanatta Yeterlik Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı):.....

Üye :

Üye :

Üye :

Üye :

ÖNSÖZ

Geleneksel Türk dokuma sanatı kapsamında önemli yere sahip olan kirkitli dokumalar hakkında “Mersin İli Merkez ve Köylerinde Kirkitli Dokuma Geleneği konulu Yüksek lisans tezi hazırlanmıştır. Araştırma bölgesinde eskisi gibi yaygın uygulanmaması sebebiyle ulaşılabilen kilim, cicim ve zili tekniğindeki dokuma örnekleri konu açısından önemlidir.

Orta Asya’dan bugüne kuşaktan kuşağa aktarılan bu kültürel mirasımızın yok olmasını önlemek, geçmişle gelecek arasında bağ kurmak amacıyla yörede alan araştırması yapılmış, Bulunan örneklerin fotoğrafları çekilmiş, anket ve bilgi formları hazırlanmıştır.

Geleneksel Türk dokuma sanatı içinde Mersin ili ve merkez köylerindeki kirkitli düz dokumaları konu alan bu çalışma, araştırma ve araştırmacılar için yararlı bir kaynak oluşturabilir. Bu çalışmanın amacı Türk dokuma sanatı, tarihi ve kültürünün tanıtılıp yaşatılmasına katkıda bulunmaktır.

Bu çalışmada bana destek olan danışman hocam Yrd.Doç.Dr. Fatma Nur BAŞARAN’ teşekkür ederim. Alan araştırması ve literatür taraması sırasında yardımlarını esirgemeyen yöre halkına ve yöresel dokumalar hakkında bilgi aldığım Semiha YILDIZ ve Raziye KARAOĞLAN’A teşekkürlerimi sunarım.

Nalan Şule ÖZBAYIR

ÖZET

Araştırma konusu olarak; Mersin İli ve Merkez köyleri Kirkitli Düz Dokuma Geleneği alınmıştır. Mezitli, Kale, Fındıkpınarı, Emirler, Eskiköy, ve Tepeköy’de yapılan bu araştırmada kirkitli düz dokumaların günümüzdeki durumu anket ve bilgi formlarıyla, fotoğrafları çekilerek belgelenmiştir.

Araştırma V bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmayla ilgili problem ele alınarak, el sanatları açısından önemi vurgulanmıştır. El sanatlarımızın toplum yaşamının ihtiyaçları doğrultusunda, üretim biçimlerinden kaynaklanan kültürel ürünler olduğu anlaşılmaktadır. Yine bu bölümde araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıkları ve varsayımlar açıklanmıştır.

İkinci bölümde araştırmanın modelinden evren, örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizinden söz edilmektedir. Araştırma aşamasında uygulanan yöntemlerin neler olduğu hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Üçüncü bölümde Kavramsal Çerçeve kısmında araştırma ile ilgili konular genelden özele doğru sıralanarak açıklanmıştır. Mersin İli’nin tarihsel gelişimi, coğrafi durumu, kültürel ve sanatsal özellikleri ile araştırmaya konu olan Kirkitli düz dokumaların tanımı ve tarihçesine, sınıflandırılmasına, Kullanılan araç ve gereç özellikleri ile motif ve kompozisyon özelliklerine yer verilmiştir.

Dördüncü bölümde araştırma bölgesinde anket ve inceleme yapılan köylerde kirkitli düz dokuma yapan bireylerin yaşları, meslekleri, öğrenim durumları, dokuma tekniklerini öğrenme yaşlarına ve öğrendikleri kaynağa ilişkin bilgiler verilmiştir. Bunun yanında bireylerin bildikleri dokuma teknikleri, motif detay özellikleri, dokuma yapma süre ve amaçları açıklanmıştır. Ayrıca bu bölümde bireylerin sosyal güvenceleri incelenmiştir. Mersin ili merkez ve köylerinde kirkitli dokumacılıkta kullanılan araç, gereç özellikleri ve yörede uygulanan dokuma teknikleri, verilen kurslar, eğitim süreleri ve kurslarda uygulanan dokuma teknikleri incelenmiştir.

Dokuyucuların pazarlama, üretimin azalması, dokumadan kaynaklanan rahatsızlıklar gibi sorunları ve Mersin ili kirkitli düz dokumaları motifleri, fotoğrafları, bezeme konuları, kompozisyon özellikleri bilgi formlarıyla ayrıntılı olarak yine bu konu başlığı altında verilmiştir

Beşinci bölümde sonuç ve önerilere yer verilmiştir. Kaynakça ile ekler araştırma konusu içerisinde yerini alarak tez konusu tamamlanmıştır.

ABSTRACT

As research subjects; Mersin Province and the Central Plain Weaving Tradition is taken with Kirkit villages. Mezitli, Kale, Fındıkpınarı, Orders, Eskiköy, and Tepeköy made in this study present-day status of kirkit weaving with information on the survey form and the photo was taken and documented.

Research V parts. The first section dealt with problems related to research, the importance was stressed in terms of crafts. Handicrafts to meet the needs of our community life, the cultural products due to production format that is understood. Again in this section of the research objectives, importance and limitations and assumptions are described.

In the second part of the research model universe, sampling, data collection and data analysis are mentioned. The methods applied in the research stage is to provide information about what has been done.

In the third chapter in the research topics related to the conceptual framework from the private to the public ranked explained. Mersin's historical development, geographical situation, cultural and artistic features and research about Kirkit with the definition of plain weaving and before history, classification, use of tools and materials with the properties and composition features motifs were included.

In the fourth chapter Research in the survey and investigation of individuals who weaving in villages with kirkit ages, professions, educational status, weaving techniques and learning Learning for Age were given information about their sources. Besides, individuals who know the weaving techniques, motifs, detailed characteristics, duration and purpose were explained to weaving.

Social security of individuals were investigated. Mersin province in the central and weaving in the villages kirkit with the tools used, materials properties and weaving techniques applied in the region, the courses, training times and weaving techniques applied in the course were investigated.

Markets of the weaver, decrease of production, tissue diseases such problems arising again is given under this heading. The fifth section with a flat woven motifs kirkit Mersin, photos, embellishments issues, the composition features detailed information is provided as to form. The fifth chapter conclusions and recommendations were given to the place. Research topic in the bibliography include replacing thesis topic was completed.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	III
ABSTRACT.....	V
İÇİNDEKİLER LİSTESİ.....	VI
TABLolar LİSTESİ.....	IX
SEKİLLER LİSTESİ	X
MOTİFLER LİSTESİ	XIV
1.GİRİŞ	1
1.1Problem.....	1
Araştırmanın Amacı.....	3
1.3 Araştırmanın Önemi	4
1.4Varsayımlar.....	4
1.5 Araştırmanın Sınırlılığı	5
BÖLÜM. II	6
2.YÖNTEM	6
2.1.Araştırma Modeli.....	6
2.2.Evren Örneklem.....	6
2.3.Verilerin Toplama Teknikleri	7
2.4 Verilerin Analizi	7
BÖLÜM III.....	8
3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	8
3.1.Mersin İlinin Tanımı.....	8
3.1.1. Coğrafi Yapısı.....	9
3.1.2. Turizm	10

3.1.3. Mersin İlinde Sanat	11
3.2. Dokumanın Tanımı ve Tarihçesi	11
3.3 Dokumanın Sınıflandırılması	12
3.4.Kirkitli Dokumalar.....	13
3.4.1.Kirkitli Düz Dokumalar	13
3.4.1.1. Kilim	14
3.4.1.2. Cicim	15
3.4.1.3 Zili.....	15
3.4.1.4.Sumak	16
3.4.2. Havlı Kirkitli Dokumalar.....	17
3.4.2.1. Tülü.....	17
3.4.2.2.. Halı.....	17
3.5. Kirkitli El Dokumacılığında Kullanılan Araçlar	17
3.5.1. Tezgahalar.....	17
3.5.2 Kirkit.....	18
3.5.3. Bıçak	18
3.5.4 Makas.....	18
3.5.5 Tarak	19
3.6. Kirkitli El Dokumacılığında Kullanılan Gereçler	19
3.6.1. Yün İplikleri Özellikleri.....	19
3.6.2Pamuk İpliğinin Özellikleri	20
3.3.3.3. Sentetik İpliklerin Özellikleri	20
3.3.4. Kirkitli Dokumalarda Motif, Renk ve Kompozisyon Özellikleri	21
IV. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	23
4.1. Mersin Yöresinde Dokuyucuların Bireysel Özellikleri	23
4.2. Mersin Yöresinde Dokuma Kirkitli Dokumalarda Kullanılan Araç ve Gereçler ...	30

4.3 Mersin Yöresinde Dokuma Kirkitli Düz Dokumaların Genel Özellikleri.....	33
4.3.1. Motifler detay fotoğrafları	36
4.4. Mersin Yöresinde Dokuma Yapanların Çalışma Şartları	45
4.5. Kirkitli Dokuma Yaparken Karşılaşılan Sorunlar	47
BİLGİ FORMLARI	50
BÖLÜM V. SONUÇ VE ÖNERİLER	151
SONUÇ.....	151
ÖNERİLER.....	153
KAYNAKÇA.....	154
EKLER.....	156
EK.1.Bilgi Formu Örneği	156
EK.2. Anket Formu Örneği.....	158

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Kirkitli düz dokuma yapan bireylerin yöredeki dağılımı	23
Tablo 2. Bireylerin yaşlarına ilişkin dağılım	24
Tablo 3. Bireylerin mesleklerine ilişkin dağılım	25
Tablo 4. Bireylerin öğrenim durumlarına ilişkin dağılım.....	26
Tablo 5. Bireylerin dokuma tekniklerini öğrendikleri kaynağa ilişkin dağılım	27
Tablo 6. Bireylerin dokuma tekniklerini öğrenme yaşlarına ilişkin dağılım.....	28
Tablo 7. Bireylerin dokuma yapma sürelerine ilişkin dağılım	29
Tablo 8. Bireylerin dokuma yapma amaçlarına ilişkin dağılım.....	29
Tablo 9. Bireylerin sosyal güvenceye sahip olma durumlarına ilişkin dağılım.....	30
Tablo 10. Mersin yöresinde kirkitli dokumacılıkta kullanılan araç özelliklerine ilişkin dağılım	31
Tablo11. Dokuyucuların tezgâhlarını temin etme durumlarına ilişkin dağılım.....	31
Tablo 12. Bireylerin dokuma yaparken kullandıkları iplikleri temin etme durumları	33
Tablo 13. Mersin yöresinde uygulanan dokuma türlerine ilişkin dağılım.....	34
Tablo 14. Bireylerin dokuma kursuna katılmalarına ilişkin dağılım	35
Tablo15. Bireylerin dokuma kursunda uygulanan eğitim sürelerine ilişkin dağılım	46
Tablo 16. Dokuma kursunda uygulanan dokuma tekniklerine ilişkin dağılım.....	46
Tablo 17. Dokumadan kaynaklanan rahatsızlıklara ilişkin dağılım	47
Tablo 18. Yörede geleneksel kirkitli dokuma üretiminin azalmasına ilişkin nedenlerin dağılımı	48
Tablo 19. Yörede Üretilen Geleneksel Kirkitli Dokumaların Pazarlanmasında Yaşanan Sıkıntıların Nedenlerine İlişkin Dağılım.....	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Kuyuluk Beldesi Mezitli.....	3
Şekil 2. Mersin il haritası.....	8
Şekil 3. Mersin sahili ve Adam kayalar.....	9
Şekil 4. Mamure kalesi ve Aziz Paul kilisesi.....	10
Şekil 5. Dokumanın sınıflandırılması.....	13
Şekil 6. Kilim Tekniği.....	14
Şekil 7. Cicim Tekniği.....	15
Şekil 8. Zili Tekniği.....	16
Şekil 9. Sumak Tekniği.....	17
Şekil 10. Istar Tezgâhı.....	18
Şekil 11. Kirkitli dokumalarda kullanılan araçlar.....	19
Şekil 12. Yörede tespit edilen mekikli dokuma tezgahı.....	32
Şekil 13. Bilgi formu 1.....	51
Şekil 13. Bilgi formu 1. detay.....	52
Şekil.13. Bilgi formu 2. detay.....	52
Şekil.14. Bilgi formu 2.....	53
Şekil.14. Bilgi formu 2.detay.....	54
Şekil.15. Bilgi formu 3.....	55
Şekil.15. Bilgi formu 3 detay.....	56
Şekil.16. Bilgi formu 4.....	57
Şekil.16. Bilgi formu 4 detay.....	58
Şekil.17. Bilgi formu 5.....	59
Şekil.17. Bilgi formu 5 detay.....	60
Şekil.18. Bilgi formu 6.....	61
Şekil.18. Bilgi formu 6 detay.....	62
Şekil.19. Bilgi formu 7.....	63
Şekil.19. Bilgi formu 7 detay.....	64
Şekil.20. Bilgi formu 8.....	65
Şekil.20. Bilgi formu 8detay.....	66
Şekil.21. Bilgi formu 9.....	67
Şekil.21. Bilgi formu 9 detay.....	68
Şekil.22. Bilgi formu 10.....	69
Şekil.22. Bilgi formu 10 detay.....	70

Şekil.23. Bilgi formu 11	71
Şekil.23. Bilgi formu 11 detay	72
Şekil.24. Bilgi formu 12	73
Şekil.24. Bilgi formu 12 detay	74
Şekil.25. Bilgi formu 13	75
Şekil.25. Bilgi formu 13 detay	76
Şekil.26. Bilgi formu 14	77
Şekil.26. Bilgi formu 14 detay	78
Şekil.27. Bilgi formu 15	79
Şekil.27. Bilgi formu 15 detay	80
Şekil.28. Bilgi formu 16	81
Şekil.28. Bilgi formu 16 detay	82
Şekil.29. Bilgi formu 17	83
Şekil.29. Bilgi formu 17 detay	84
Şekil.30. Bilgi formu 18	85
Şekil.30. Bilgi formu 18 detay	86
Şekil.31. Bilgi formu 19	87
Şekil.31. Bilgi formu 19 detay	88
Şekil.32. Bilgi formu 20	89
Şekil.32. Bilgi formu 20 detay	90
Şekil.33. Bilgi formu 21	91
Şekil.33. Bilgi formu 21 detay	92
Şekil.34. Bilgi formu 22	93
Şekil.34. Bilgi formu 22 detay	94
Şekil.35. Bilgi formu 23	95
Şekil.35. Bilgi formu 23 detay	96
Şekil.36. Bilgi formu 24	97
Şekil.36. Bilgi formu 24 detay	98
Şekil.37. Bilgi formu 25	99
Şekil.37. Bilgi formu 25 detay	100
Şekil.38. Bilgi formu 26	101
Şekil.38. Bilgi formu 26 detay	102
Şekil.39. Bilgi formu 27	103
Şekil.39. Bilgi formu 27 detay	104

Şekil.40. Bilgi formu 28	105
Şekil.40. Bilgi formu 28 detay	106
Şekil.41. Bilgi formu 29	107
Şekil.41. Bilgi formu 29 detay	108
Şekil.42. Bilgi formu 30	109
Şekil.42. Bilgi formu 30 detay	110
Şekil.43. Bilgi formu 31	111
Şekil.43. Bilgi formu 31 detay	112
Şekil.44. Bilgi formu 32	113
Şekil.44. Bilgi formu 32 detay	114
Şekil.45. Bilgi formu 33	115
Şekil.45. Bilgi formu 33 detay	116
Şekil.46. Bilgi formu 34	117
Şekil.46. Bilgi formu 34 detay	118
Şekil.47. Bilgi formu 35	119
Şekil.47. Bilgi formu 35 detay	120
Şekil.48. Bilgi formu 36	121
Şekil.48. Bilgi formu 36 detay	122
Şekil.49. Bilgi formu 37	123
Şekil.49. Bilgi formu 37 detay	124
Şekil.50. Bilgi formu 38	125
Şekil.50. Bilgi formu 38 detay	126
Şekil.51. Bilgi formu 39	127
Şekil.51. Bilgi formu 39 detay	128
Şekil.52. Bilgi formu 40	129
Şekil.52. Bilgi formu 40 detay	130
Şekil.53. Bilgi formu 41	131
Şekil.53. Bilgi formu 41 detay	132
Şekil.54. Bilgi formu 42	133
Şekil.54. Bilgi formu 42 detay	134
Şekil.55. Bilgi formu 43	135
Şekil.55. Bilgi formu 43 detay	136
Şekil.56. Bilgi formu 44	137
Şekil.56. Bilgi formu 44 detay	138

Şekil.57. Bilgi formu 45	139
Şekil.57. Bilgi formu 45 detay	140
Şekil.58. Bilgi formu 46	141
Şekil.58. Bilgi formu 46 detay	142
Şekil.59. Bilgi formu 47	143
Şekil.59. Bilgi formu 47 detay	144
Şekil.60. Bilgi formu 48	145
Şekil.60. Bilgi formu 48 detay	146
Şekil.61. Bilgi formu 49	147
Şekil.61. Bilgi formu 49 detay	148
Şekil.62. Bilgi formu 50	149
Şekil.62. Bilgi formu 50 detay	150

MOTİFLER LİSTESİ

Motif 1. Gözlü pıtrak	36
Motif 2. Göz motifi	36
Motif 3. Keklik ayağı	36
Motif 4. Goltuğu bohçalı	36
Motif 5. Bıçkı	36
Motif 6. Menekşe	36
Motif 7. Elti eltiye küstü	37
Motif 8. Pıtrak	37
Motif 9. Ayak	37
Motif 10. Gonca	37
Motif 11.	37
Motif 12. Çiçek	37
Motif 13. Turunç	37
Motif 14. Benek	37
Motif 15. Yıldız	38
Motif 16. Ala boncuk	38
Motif 17. Dana gözü	38
Motif 18. Suyolu	38
Motif 19. Pıtrak	38
Motif 20. Çatılı bıçkı	38
Motif 21. Hayat ağacı	39
Motif 22. Gül	39
Motif 23. İt izi	39
Motif 24. Eli belinde	39

Motif 25. Satranç	39
Motif 26. Bereket	39
Motif 27. KuşMotif.....	40
Motif 28.	40
Motif 29. Hayat ağacı	40
Motif 30	40
Motif 31. Suyolu	40
Motif 32. Gözlü pıtrak	40
Motif 33. Eli belinde	40
Motif 34. Eğri su	40
Motif 35. Eli belinde	41
Motif 36. Yıldız	41
Motif 37. Mihrap.....	41
Motif 38. Kelebek	41
Motif 39. Kelebek, goltuğu bohçalı	41
Motif 40. Çakmak	41
Motif 41	42
Motif 42. Gözlü pıtrak	42
Motif 43. Sığır sidiği.....	42
Motif 44. Bayat imi.....	42
Motif 45. Göz boncuğu	42
Motif 46. Küpeli	42
Motif 47. Koçboynuzu	43
Motif 48. Pıtrak.....	43
Motif 49. Kelebek	43
Motif 50. Yıldız	43
Motif 51. Eli belinde	43

Motif 52. Elti eltiye küstü	43
Motif 53. Ala boncuk.....	44
Motif 54. Yonca.....	44
Motif 55. Satranç	44
Motif 56. Çiçek ve Yaprak	44
Motif 57. Çakmak.....	44
Motif 58. Çiçek ve yaprak	44
Motif 59. Gonca.....	45
Motif 60. Yıldız (arpalı).....	45
Motif 61. Keklik ayağı.....	45
Motif 62. Yaba motifi	45

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Problem

İnsanoğlunun var olduğu tarihten günümüze kadar uygarlık el sanatlarıyla iç içe yaşamıştır ve yaşamaktadır. Genel olarak insanın beslenme, barınma, giyinme, süslenme, eğlenme gibi ihtiyaçlarını karşılarken el sanatlarını ve bu sanatlara ilişkin kültürünü de birlikte taşımıştır. Anadolu tarih boyunca birçok kültürün merkezi olmuştur. Ayrıca baharat yolu ve ipek yolunun Anadolu'ya geçmesi önemli avantajlar sağlamıştır. Bu durumlar; Anadolu'da birçok alanda olduğu gibi el sanatlarının da gelişmesine sebep olmuştur (Onuk, Akpınarlı, Ortaç, Alp, 1998: 1).

Türklerin dokuma sanatı Orta Asya'dan başlayıp Anadolu'ya oradan da Avrupa'ya yayılmıştır. Ne yazık ki günümüzde, bir zamanlar yaşamın vazgeçilmez parçası olan bu sanat dalı yok olmaya yüz tutmuştur. Geçmişten günümüze çok az örnek kalmıştır (Deniz, 2000: 24).

Dokuma sanatının önemli unsurlarından biri olan halı, Orta Asya'da hasır, keçe ve kilim gibi bir yaygı olarak kullanılmıştır. Bu sebeple belki de başlangıçta, aynı ad ile anılan yaygılar ayrıntılara uğramıştır. Türkler Orta Asya'da halı ve kilimi aynı isimlerle adlandırmış, halı ve kilim gibi yere serilen şeylere kiviz adını vermişlerdir (Deniz, 2000: 8).

Halk arasında, halı ve düz dokumalar, dokumanın tekniği ne olursa olsun, dokuma adıyla bilinmektedir. Halı ve düz dokuma yaygılardan biri ifade edilirken, özellikle, yabancı yayınlarda kullanıldığı gibi, düğümlü dokuma vb. bir isimle adlandırılmamakta, dokumanın tekniğine bakılmadan, genel bir isimlendirmeye dokuma diye tabir edilmektedir (Deniz, 2000: 58).

Kirkitli dokumalar; atkı iplerinin çözgü iplerinin arasından geçirildikten sonra, desen iplerini veya düğümleri sıkıştırmak amacıyla kemikten, demirden veya tahtadan

yapılmış kirkir adı verilen aletin kullanılmasıyla oluşturulan dokumalardır (Onuk, Akpınarlı, 1998: 32).

Düz kirkirli dokumalar çadır, ev, saray, cami tabanlarına, eşyaların üzerine, kapı ve pencere önlerine yayılmakta ve örtülmektedir. Çoğunlukla koyun yünü keçi kılı, deve yünü, pamuk ve bazen bunların arasında keten, ipek, sırma ipliklerden oluşan atkı çözgü, desen ipliklerinin çeşitli şekillerde birleşmesiyle meydana getirdikleri dokumalardır (Onuk, Akpınarlı 2003: 17).

Kilim kelimesi ise, Farsçadan geldiği söylenirse de, Türkçe bir kelimedir. Farsçada aynı anlama gelen gelim, kelim kelimelerinin Türkçeden alındığı kabul edilmektedir. Tüm Slav dilleriyle, Ukrayna ve Rusya dillerine Türkçeden geçmiştir. Yine bazı kaynaklarda kilim kelimesinin “Farsça ve Türkçe yazılmış eski metinlerde yere serilen yaygı ve derviş cübbesi anlamına geldiği, bazı eski Türkçe metinlerde saçaklı kilim kelimesine rastlandığı, asıl bu terimin bugün bizim anladığımız kilim kelimesinin karşılığı olduğu” belirtilmektedir (Deniz, 2000: 11).

Yurdumuzun pek çok yöresinde dokumacılık yüzyıllardır süregelen bir gelenek ve korunması gereken kültürel bir öğedir. Dolayısıyla bu çalışmada Mersin iline bağlı merkez köylerdeki düz dokuma geleneği ve bu köylerde üretilen dokuma örnekleri konu alınmıştır. Araştırma bölgesinde yapılan dokumalar uzun yıllar ihtiyacı karşılamak amacıyla üretildiğinden, işin sanatsal yönüne değeri verilmemiş ve dokumacılar tarafından elde olan varlıkların değerinin farkına varılmadığı için dokumacılık gerekli ilgiyi görememiştir. Yeni yetişen nesil bu sanat dalını neredeyse unutmuş durumdadır. Sahada yapılan araştırmalar sırasında da yöre halkının ellerindeki dokumaların günümüz modern teknolojileriyle fabrikasyon şeklinde üretilmiş makine dokumalarıyla değiştirilmeleri bu görüşü desteklemektedir. 25–30 yıl öncesine kadar genç kızların çeyizleri olan düz dokumalar, günümüzde dokunmadığı gibi, geçmişten kalan örneklerin tüketildiği görülmüştür.

Ata yadigârı bazen çeyizlik olarak hazırladıkları el emeği göz nuru dokumalarını ticari amaçlı, teknolojinin üretimi olan makine dokumalarıyla değiştirmiş veya çok ucuza satmışlardır. Böyle olmasına rağmen günümüzde dokuma bilenlerin olması, dokumaya meraklı bireylerin bilgilerini gelecek nesillere aktarmak istedikleri tespit edilmiştir.

Şekil 1.Kuyuluk Beldesi Mezitli

Bu çalışma Mersin ili merkez köylerinde kirkitli düz dokumalar ile ilgili yeni bir araştırmanın yapılması ve bilimsel verilerin ortaya konulması açısından önemlidir. Bu gereklilikten yola çıkılarak Geleneksel Türk El Sanatlarının bir dalı olan kirkitli düz dokumacılığının yeniden canlandırılması ve var olan değerlerin korunması için Mersin İli ve Merkez köylerindeki kirkitli dokumaların eski ve yeni örneklerinin belgelenmesi ve günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilen örnekler üretilmesi için yapılacak çalışmalara yardımcı olması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı; geleneksel Türk el dokumacılığının güzel örneklerinden birini oluşturan, Mersin İli ve merkez köylerinde yapılan eski ve yeni kirkitli dokuma ürünlerinin bilimsel araçlar ve yöntemlerle belgelenmesidir.

Bu çerçevede aşağıdaki alt amaçlar belirlenmiştir:

- Mersin İli ve merkez köyleri sınırları içinde bulunabilen kirkitli dokuma örneklerini fotoğraf, bilgi formu yoluyla belgelemek,
- Araştırma bölgesindeki dokuyucuların bireysel özelliklerini ve çalışma şartlarını belirlemek,
- Araştırma bölgesinde yapılan dokumaların ürün çeşitleri, kullanım alanları, araç ve gereç özelliklerini belirlemek,
- Araştırma bölgesinde üretilen kilim, cicim, zili v.b düz dokumaların motif ve kompozisyon özellikleri belirlemek,
- Araştırma bölgesinde bu dokumaların üretilmesinde karşılaşılan sorunlar ve üretiminin durmasındaki sebepleri belirlemek.

1.3. Araştırmanın Önemi

- Mersin ili ve çevresinde yeni bir çalışmanın yapılması ilgili yörede kirkitli düz dokumanın canlanması açısından önem kazandırmaktadır.
- Geleneksel Türk El Sanatlarının bir dalı olan dokuma geleneğinin gelecek nesillere aktarılması ve böylece yöresel kültürün devamını sağlamak bakımından yapılmıştır.
- Ayrıca günümüzde azalan ürün çeşidi ve bu ürünler hakkında bilgi alacak kaynak kişilere ulaşmada çekilen sıkıntılar araştırmanın önemini arttırmaktadır.

1.4. Varsayımlar

- 1-Araştırma bölgesinde çoğunlukla Yörük ve Türkmenler yaşadığı için bu kültürü yansıtan kirkitli düz dokuma örneklerinin olduğu varsayılmıştır.
- 2- Araştırmada ulaşılabilen örneklerin bölgenin kültürünü yansıtır nitelikte olduğu varsayılmıştır.
- 3- Araştırmaya alınan il ve merkez köylerinde yapılan anket sorularına verilen cevapların doğru olduğu varsayılmıştır.

4- Araştırma bölgesinde bilgi alınan kişilerin yörenin dokuma kültürü hakkında yeterli bilgiye sahip, güvenilir ve dürüst olduğu varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılığı

- Araştırma Mersin İli ve merkez köyleri ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırma yalnızca kirkitli düz dokuma örnekleriyle sınırlıdır.
- Araştırma 12.05.2008–26.12.2008 tarihleri arasında sınırlıdır.

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanma teknikleri ve verilerin analizi konu başlıkları altında açıklanmıştır.

2.1. Araştırma Modeli

Yapılan araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın genel ve alt amaçlarında yer alan Mersin ili ve merkez köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan dokuyucuların bireysel özellikleri, üretilen dokumalarda kullanılan araç-gereç, teknik özellikler, kullanım alanları, kompozisyon özellikleri ve bölgede dokuma üretiminde yaşanan sorunların tespit edilmesi amacıyla, 08.08.2008 tarihinde Tepeköy, 09-11.08.2008'de Fındıkpınarı ve Eskiköy ziyaret edilmiştir. 01.10.2008, 02.10.2008 tarihleri arası Kuyuluk, 03.10.2008, 05.10.2008 tarihlerinde Kaleköy'ünde inceleme yapılmıştır. 16.10.2008 tarihinde Emirler, 18.10.2008, 08.11.2008 tarihleri arası Mezitli'de alan araştırması yapılmıştır. Mersin yerel idaresi ve Halk Eğitim Merkezi ile görüşmeler yapılmış, gerekli izinler alınmış, konuya yönelik bilgiler toplanmıştır.

2.2. Evren- Örneklem

Araştırma evrenini Mersin İli ve Merkez Köyleri oluşturmaktadır. Araştırma bölgesinin geniş olması sebebiyle rastgele seçimi yapılan Kale, Kuyuluk, Tepeköy, Emirler, Eskiköy, Fındıkpınarı ve Mezitli köylerinde yapılan araştırmada, düz kirkitli dokuma yapan 100 birey ve 50 adet dokuma örneği örneklem grubu olarak seçilmiştir. Anket dışında bölgede eskiden dokuma yapan kişilerden bilgiler alınmıştır.

2.3. Verileri Toplama Teknikleri

Konu ile ilgili kaynaklar taranarak Milli Kütüphane, Mersin Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi kütüphanelerinde araştırmalar yapılmıştır. Araştırma bölgesinde dokuma yapan kişilerle görüşülüp konu ile ilgili bilgiler alınmıştır. Bulunabilen dokuma örnekleri dokuma yapan bireylerin verdiği bilgiler doğrultusunda incelenerek bilgi formları geliştirilmiş, örneklerin genel ve detay fotoğrafları çekilerek, araştırma amaçları doğrultusunda belgelenmiştir. Genel ve alt amaçlar doğrultusunda araştırma bölgesindeki dokuma geleneğini ve dokuyucu profilini tüm özellikleri ile tespit etmek amacıyla anket formu geliştirilmiş, ön uygulaması yapılmış ve gerekli düzenlemeler yapılarak son hali verildikten sonra, Mersin il merkezi (19), Mezitli (18), Kuyuluk (14), Kale (12), Tepeköy (12), Emirler (10), Eskiköy (8) Fındıkpınarı (7) olmak üzere toplam kişiden oluşan örneklem grubuna uygulanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Literatürden elde edilen bilgiler kavramsal çerçeve bölümünde uygun konu başlıkları adında kullanılmıştır.

Fotoğraflarla belgelenen 50 dokuma örneği, geliştirilen bilgi formlarına genel ve detay fotoğrafları ile yerleştirilmiştir. Uygulanan anket formlarından elde edilen bilgilerin frekans ve yüzdeleri ($nx100:N=f$) formülüne göre hesaplanmış, tabloları oluşturularak değerlendirmeleri yapılmıştır, konu ile ilgili yapılan çeşitli araştırma sonuçları ile karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak rapor haline getirilmiştir.

BÖLÜM III

3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Mersin İlinin Tanıtımı

Şekil 2. Mersin il haritası (<http://www.mersin.web.tr>)

Akdeniz Bölgesinde, kuzeyi ve batısı Toros Dağları, güneyi Akdeniz ile çevrili olan Mersin ili, bereketli toprakları ile Çukurova üzerinde yer almaktadır. Bölgeye dağlar arasından girilmesi ve görülmesi zor olduğundan, Konya Selçukluları döneminde “İçel” denilmiş ve bu ad günümüze kadar ulaşmıştır. İçel ilinin merkezi Mersin adıyla anılmaktadır. Bölge en eski yerleşim merkezlerinden birisidir. Şehrin kesin olarak hangi tarihte kurulduğuna dair kesin bir bilgiye rastlanmamaktadır. Yumuk Tepe ve Gözlü Kulede yapılan kazılardan, önceki devirlerden beri önemli bir yerleşim merkezi olduğu anlaşılmaktadır. İlin en alt tabakası neolitik izleri taşımaktadır. Yine neolitik devir ve sonrası Maden ve Tunç Devri arasında geçiş yapmıştır. Klasik devirde Kilikya olarak adlandırılan İçel, sırası ile Hititler, Frigililer, Asurlar, Persler, Makedonyalılar, Romalılar, Bizanslıların hâkimiyeti altında kalmıştır (Çıplak, 2003: 23).

Şekil 3. Mersin sahili ve Adam kayalar (<http://www.mersin.web.tr.>).

Halife Osman zamanında Arapların, halifenin ölmesi ile Asurluların eline geçmiştir. 718 yılında Abbasiler halifeliği aldıklarında Sultan Mehdi (853) yöreyi Abbasi topraklarına katılmıştır. İçel ili daha sonra 11. yy Selçuklular, daha sonra sırasıyla Karaman oğulları, Ramazan oğulları ve 15. yy Yıldırım Beyazıt zamanında Osmanlı İmparatorluğunun Hâkimiyetine girmiştir (Çıplak, 2003: 23).

Evliya Çelebi 1671 yılında Silifke'den Tarsus'a geçerken şimdiki Üsseli köyünün kuzeyinde bulunan Mersin oğlu isimli bir yerleşim yerinden bahsetmiştir. Adana vilayet salnamesi ise Mersin'in 1257 (1841) yılında birkaç haneli bir köy olduğunu yazmıştır. Birinci Dünya Harbinde İttifak Devletlerinin istilasına uğrayan İçel ili milli mücadele ile 3 Ocak 1922 kurtulmuştur (Çıplak, 2003: 23).

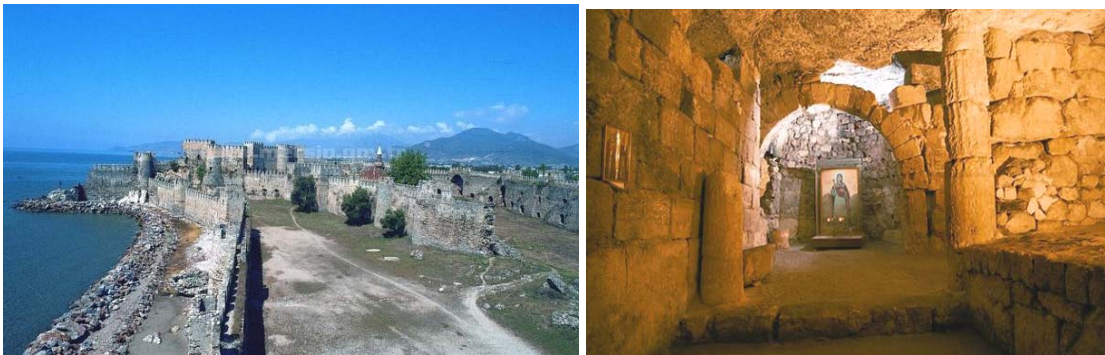
3.1.1. Coğrafi Yapısı

İçel ili Akdeniz Bölgesinin Çukurova Bölümünün batısında 32 derece 56 dakika 35 derece 11 dakika doğu boylamları ile 37 derece 26 dakika ve 36 derece 01 dakika kuzey enlemleri arasında bulunmaktadır. 15.893 kilometrekare yüzölçümü ile Türkiye topraklarının %2'sini oluşturmaktadır. Mersin Çukurova'nın batısında yer alır. Kuzeyinde Konya ili, Güneyinde Akdeniz'le çevrili güzel bir şehirdir. 1772 km² yüz ölçümüne sahiptir. Mersin'in sahil kesimi de ovalıktır. Toros dağları kıyıya paralel olarak uzanır. İklimi Akdeniz iklimidir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır. Kuzeyine çıkıldıkça iklim karasal iklim karakterine dönüşür (Akşit, 2004: 37).

Mersin’de yaz aylarının sıcak ve nemli geçmesi, yaylaların önemini arttırmaktadır. En önemli yaylaları; Gözne, Ayva Gediği, Güzel Yayla, Bekir Alanı, Soğucak ve Fındık Pınarıdır. Kıyı ile 500-600m yükseklik arasında görülen maki, Akdeniz bölgesinin yaz-kış yeşil kalan tipik bitki topluluğudur. Defne, yabani zeytin, keçiboynuzu, mersin, zakkum, kocayemiş, böğürtlen, kuşburnu bu kuşakta doğal yetişen bitkilerdir. (Akşit, 2004: 37).

3.1.2. Turizm

Coğrafi yapısı doğal zenginlik ve güzel köşeleri bakımından ülkemizin en görkemli illerindendir. Şehir merkezi ve geneli itibari ile doğa turizmi için, biçilmiş kaftandır. Akdeniz ikliminin sağladığı avantajlar yöreyi bir turizm cenneti yapmaktadır. Yumuk tepe ve Soli harabeleri, Anamur’da Yum harabeleri ve Mamure kalesi, Aydıncıkta dört ayaklı anıtmezar, Bozyazı’da Arsione, Softa ve Nagidos kalesi, Erdemli de Kanlı divane, Silifke’de Kız Kalesi ve Silifke kalesi, Ayaş, Korikos, Cennet-Cehennem, Uzuncaburç, Tarsus’taki Cleopatra kapısı, Aziz St. Paul kuyusu, Donuk taş, Roma yolu, Mut Alahan Manastırı, Gülnar meydancık kale, Jüpiter Tapınağı ve Tekir Ambarı en önemli turizm bölgeleridir. Bütün bu arkeolojik eserler, binlerce yıllık bir yerleşim bölgesi olmasının sonucunda ortaya çıkan kültürel ve folklorik değerler arasında el sanatları, Yörük örf ve adetleri, mutfağı, halk oyunları, türkü ve ezgileriyle de fark yaratmaktadır. Ayrıca alternatif turizm açısından da Mersin yöresi bir cennettir. Doğal kaynakları, yaylaları, dağ yürüyüşü ve kış sporları için Bolkar dağları, yat ve deniz turizmi, doğal koylar, sağlık turizmi için şifalı suları vardır (Anonim, tarihsiz).

Şekil 4. Mamure kalesi ve Aziz Paul kilisesi (<http://www.mersin.web.tr.>).

3.1.3. Mersin İlinde Sanat

Kırsal kesimde halkın boş zaman uğraşları oldukça zengindir. Günlük işlerden kalan vakitlerde çeşitli el işleriyle uğraşılmaktadır. İl çevresinde dokumacılık ve iğne oyası yapımı yaygındır. Bu tip ürünler turistik gelir kaynağı olabilecek niteliktedir.

Dağ köylerinde göçebelerin yaptığı çul, çuval, kıl heybe, dokumalar, canlı renkleriyle dikkat çekmektedir. Halk Eğitim Merkezinin açtığı kurslarda makrame, tül-bez, seramik çiçek yapımı yanı sıra, sıcak dökme demirden araç ve gereçler, nakış piko, trikotaj işleri, sepet, bıçak, boncuktan çantalar, biblolar, kemer, kolye, bilezik, su kabağı biblo ve bilezikler yapılmaktadır. Mut yöresi dantelleriyle ünlüdür. Mersin Kültür Merkezinde klasik müzik konserleri devam etmektedir. Belediyelerin kültürel çalışmalara katkısı büyüktür. İçel sanat kulübü bünyesinde çeşitli dallarda kurslar, sergiler Mersinli sanatseverleri büyük şehirlerden eksik kalmayacak şekilde ağırlamaktadır.

Bunun yanında Belediye bünyesinde geleneksel Türk el sanatları alanında kurslar açılmaktadır. Mersin, Silifke Atatürk Kooperatif ve El Sanatları Merkezi'nde dokuma kursları verilmektedir (Çıplak, 2003: 34; Anonim, tarihsiz).

3.2. Dokumanın Tanımı ve Tarihçesi

Dokuma bir veya daha çok iplik gurubunun çeşitli şekillerde birbiri arasından geçerek meydana gelen dokulardır (Onuk, Akpınarlı, 2003: 17). Başka bir tanıma göre; atkı ve çözgü denilen ipliklerin dik açı yaparak çeşitli şekillerde birbirinin altından ve üstünden geçirilme işlemine ve bu yolla elde edilen yüzeye “dokuma” denir. Dokumada boyuna uzanan ipliklere çözgü (direzi, arış, eriş) çözgüler arasında atılan ipliklere de atkı (argaç) denir. Dokuma tekniğine göre çözgü ipinin çözülüşü ve atkı ipinin atılışı deseni meydana getirir (Acar, 1975: 24; Deniz, 2000: 36).

İnsanların korunma, örtünme, barınma ve süsleme ihtiyacından doğan dokumanın ilk örneklerinin; bitki ve hayvan liflerinin eklenip bükülmesi birbirinin altından üstünden geçirilmesi ile “düz dokumalar” olarak ortaya çıktığı bilinmektedir. Daha

sonra ipliklerin arasına yünler düğümlenerek “Halı”nın bulunduğu anlaşılmaktadır. Dokumaların rutubetten çabuk etkilenmesi, dokuma tarihini aydınlatacak önerilerin günümüze kadar gelmesini engellemiştir. Mısır’da XVIII. Krallık devrine ait mezarda bulunan dokuma örnekleri İ.Ö.1417 yılına tarihlenmektedir. Mısırın sıcak ve kuru iklimi bu dokumaların günümüze kadar gelebilmesini sağlamıştır (Deniz, 2000: 20).

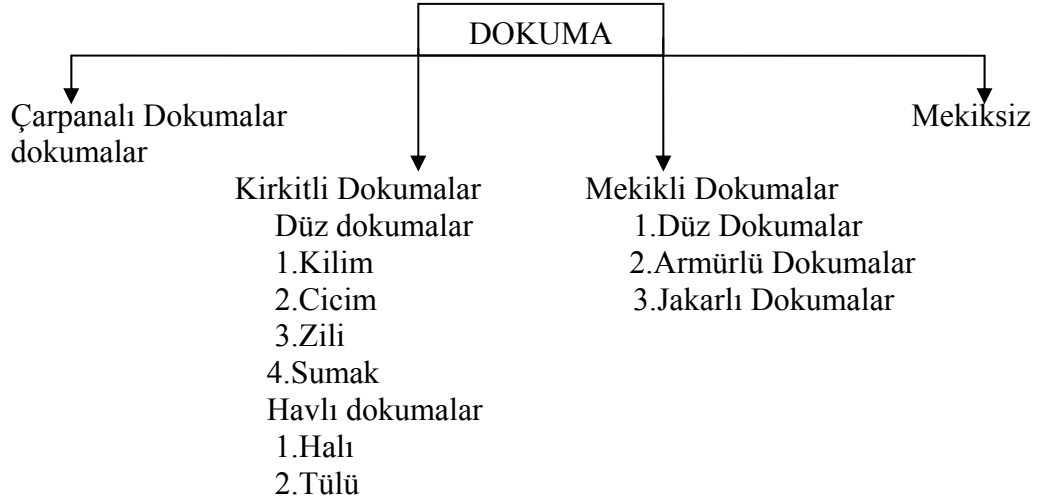
Anadolu’da Gordion’da bulunan Frikyalı’lara ait cicim ve sumak dokuma örnekleri düz dokumaların tarihinin İ.Ö. VII. Yüzyıla doğru uzandığını göstermektedir. Kurganlardan çıkan İ.Ö.III. IV. yy tarihlenen bu örnekler buzullar arasındaki kaldığı için günümüze kadar gelebilmiştir. Pazırık halısı Dünyanın en erken düğümlü dokumasıdır. Kırmızı zemin üzerine beyaz, sarı ve mavi renklerde dokunmuştur. Yan yana ikisi dar ikisi geniş 4 bordürle çevrilidir (Deniz, 2000: 20).

Türklerin göç etmesiyle Orta Asya’da başlayan dokuma sanatı, Orta Doğuya oradan da Anadolu’ya geçmiştir (Aslanapa, 1993: 121).

Tarih boyunca birçok kültüre ev sahipliği yapmış olan bugünkü Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde göçebe, yarı göçebe veya yerleşik Müslüman Oğuz boyları, Türkmenler Yörükler ve diğer etnik guruplara ait boy ve oymaklar, son yıllara kadar kendine özgü geleneksel yaşamlarını ve bunun sonucu olarak geleneksel dokumacılığı sürdürmüşlerdir (Acar,1982: 9).

3.3. Dokumanın Sınıflandırılması

Tarih boyunca pek çok kültürün beşiği sayılan Anadolu uzun süre çeşitli ve zengin özelliklere sahip el sanatlarının merkezi olmuştur. El sanatlarını hammaddelerine göre 7 grupta incelenmektedir. Bunlardan hammaddesi lif olan dokumacılık sanatı, tekniklerine göre Kirkitli, mekikli, çarpana ve mekiksiz dokumalar olarak sınıflandırılmıştır (Onuk, Akpınarlı, 2003:17).

Şekil 5.Dokumanın sınıflandırılması (Özbağı, Ülger, Kurt, Toktaş, 2009:132)

3.3.1. Kirkitli Dokumalar

Atkı ve ilme veya desen ipliklerinin ağaçtan veya demirden yapılmış kirkit adı verilen alet ile vurularak sıkıştırılmasıyla yapılan kirkitli el dokumalarına kirkitli dokuma denir. Kirkitli dokumalar yatay tezgahta ve dikey tezgahta dokunabilir (Onuk, Akpınarlı, Ortaç, Alp, 1998: 10).

Kirkitli dokumalar teknik açıdan kirkitli havlı ve kirkitli havsız dokumalar olarak iki ana başlık altında kümelenebilir. Kirkitli havlı dokumalar halı, tülü ve bez-ayağı tülü bileşimleriyle oluşturulan yaygı, kirkitli havsız dokumalar ise çul, heybe, atlamalı, çalgı, cicim, zili, sumak vb. isimlerle bilinir (Barışta, 1998: 118–119).

3.3.1.1 Kirkitli Düz Dokumalar

Düz dokuma yaygılar kendi arasında, teknik açıdan, kilim, cicim, sili, sumak gibi isimlerle çeşitlilik göstermektedir. Bu dokumaların her birinin kendine özgü dokuma tekniği, süsleme özelliği ve türleri vardır. Hatta kullanım yerleri birbirinden farklıdır (Deniz, 1998: 83).

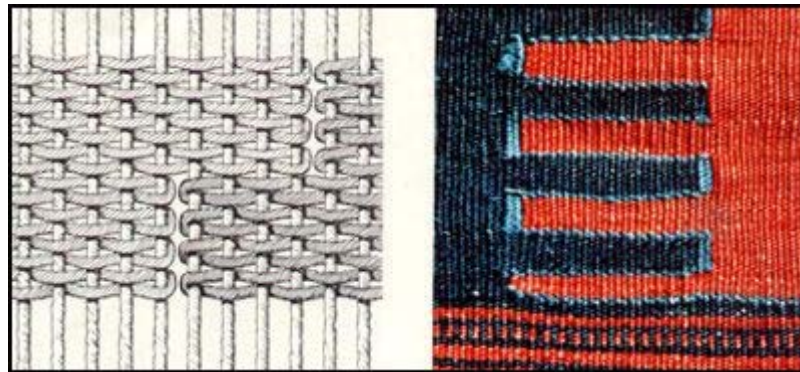
Yatay ve dikey tezgâhlarda doğal boyalarla boyanmış yün, pamuk iplikle dokunmuş yaygılar kirkitli dokumalar kapsamında yer almakla birlikte, halılardan ve tülünden düğümsüz olmalarıyla ayrılmaktadır. Diğer bir ifadeyle havsız kirkitli dokumalar olan düz dokuma yaygılar uygulanan teknik açısından tülü ve halılardan farklı dokumalardır. Kilim, çul, heybe, cicim, çalgı, atlamalı, zili, sumak v.b.gibi bazen yörelere göre değişen bu yaygılar yörelere göre isimlendirilmektedir (Acar, 1975: 39).

3.3.1.1.1. Kilim

Kilim kelimesi Türkçe bir kelime olarak 13.yy'dan bu yana kullanılmaktadır. Kilim geleneksel bir dokuma tekniği olarak çeşitli dillerde kullanılmaktadır. Ukraynacada kylım, Polonya dilinde kilim, Bulgarcada ve Sırpçada kilim, Romence de chilim'dir (Acar, 1982: 46).

Havsız düz yüzeyli yer yaygısı olarak kullanılan bütün atkı yüzölçümlü dokumalara verilen isimdir. Ancak akademik bir tanım olarak; atkı yüzölçümlü bez ayağı dokuma örgüsüne sahip bir ve her motif ayrı bir atkı ile dokunan atkı bezemeli, çift yüzölçümlü-tersi ile yüzü aynı görünüme sahip bir dokumadır. Aynı zamanda iki iplikli bir dokuma türüdür. Kilim dokumaya atkı hâkimdir, çözgüsü yüzeyde görünmez sadece saçaklarda görülür (Soysaldı, 2009: 27).

Anadolu'da kilim halıdan daha kıymetlidir. Namazlık dışındaki örnekleri sergi ve süsleme için kullanılır. Ayrıca kilim çoğunlukla duvar süsü olarak değerlendirilmiştir (Deniz, 2000: 79).

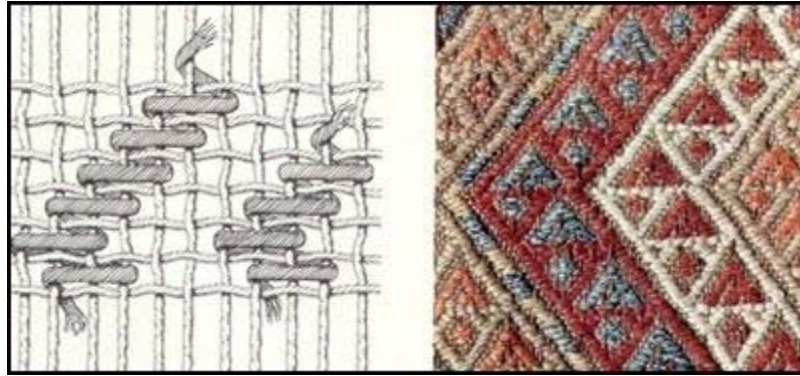

Şekil 6. Kilim (Acar, 1982: 58)

3.3.1.1.2. Cicim

Kilimlerde ve bez ayağı dokumalarda atkı-çözü sistemini dışında ayrıca renkli desen ipliklerinin ince çapraz ve dikey çizgiler veya seyrek desenler halinde yaygının yüzeyini, sonradan işlenmiş duygusu verecek gibi doldurmasıdır (Ölçer, 1988: 18).

Anadolu'da ıstar tezgâhındaki atkı yüzölü cicim dokuma işlemi tersinden yürütülür. Tersinden dokumada bezeme iplikleri dokuyucu tarafında olduğu için bezeme işleminde kolaylık sağlar. Tezgah önündeki dokuyucu yaptığı dokumanın arkasında durmaktadır. Dokuyucu bu bilinçle motiflerin şekline göre bezeme atkısının (üç çözgü atlama prensibine uygun) geçişi tamamladıktan sonra zemin atkısını gidiş dönüş (iki atkı) geçirip kirkitlime işlemini gerçekleştirir. Bu üslupta renkli iplikler göz önünde olduğu için hem dokuma işlemlerinin seri yapılmasını hem de iplik israfının önlenmesini sağlar (Soysaldı, 2009: 104).

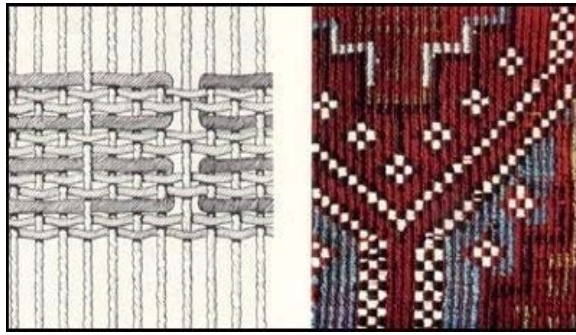

Şekil 7. Cicim Tekniği (Acar, 1982: 58)

3.3.1.1.3. Zili

Cicim tekniğinde olduğu gibi, atkı ve çözgüden ayrı olarak bir desen ipliğinin hiç boş yer bırakmadan süsleme oluşturulmasıdır. Desen ipliği çözgülerin 3 veya 5 üstünden, bir altından geçerek, değişik renkteki ipliklerinin kendi alanlarında gidip gelerek yüzeyde bir fitil görüntüsü bırakmasıdır (Ölçer, 1988: 18).

İlk bakışta sık motifli cicimlere benzetilmekle beraber, aslında cicim dokumalardan tamamen ayrı bir dokuma türüdür. Zilileri cicimlerden ayıran en önemli özelliklerden biri olarak çözgü çiftlerinin bozularak üç veya beş üstten, bir alttan geçen değişik renkteki desen iplikleri, kendi alanlarında bir boydan bir boya giderler ve tüm zemin 2-1, 3-1, veya 5,1 atlamalarla doldurulmuş olur. Bir sıra böyle dokunduktan ve araya iki sıra atkı atılıp sıkıştırıldıktan sonra, ikinci sıra yine atlamalarla boydan boya doldurulur. Zili dokuma türlerinde, enine ve boyuna çizgiler kolayca dokuna bilir (Acar, 1982: 69).

Şekil 8. Zili Tekniği (Acar, 1982: 63)

3.3.1.1.4. Sumak (kayma)

Cicim ve zililer de olduğu gibi, çözgü ve atkılar dışında renkli desen iplikleri ile dokunan sumak; renkli desen ipliklerinin çözgü çiftlerine devamlı olarak sarılması ve araya atkı atılarak veya atılmadan dokunur. Bazı yörelerde araya atkı atılmadan dokunan çeşitleri de bulunmaktadır. Renkli desen iplikleri motiflerin içerisini doldurduktan sonra, arkadan başka renkteki, bir desene atlanır veya bir üst sıraya geçilir (Acar, 1982: 69).

Şekil 9.Sumak (Soysaldı, 2009: 153-154)

3.3.1.2. Havlı Kirkitli Dokumalar

3.3.1.2.1. Halı

Tezgâh üzerinde dik uzanan iplere (çözü) düğüm atılır ve yatay ipler (atkı) belirli bir yönde gidip, geri döndürülüp, sıkıştırılırsa, yüzeyde havlı (tüylü) bir dokuma meydana gelir. Bu tür dokumalara da halı (düğümlü dokuma) denir. Halının diğer dokumalardan farkı havlı ve düğümlü olması, ters ve düz yüzünün değişik görünmesidir (Deniz, 2000: 58).

3.3.1.2.2. Tülü

Tülü dokuma tekniği, kullanılan ilme ipliği veya küçük filik demetinin uzunluğu oranında, ilme sıraları arasına fazla sayıda atkı sırasının uygulanmasına dayanmaktadır. Dolayısıyla hav boyu fazla, düğüm sıklığı ise oldukça azdır (Başaran, 2004: 92).

3.3.2. Kirkitli El Dokumacılığında Kullanılan Araçlar

3.3.2.1. Tezgâhlar

Dokumanın üzerinde dokunduğu araçlara genel olarak tezgâh denir.

Şekil 10. Istar Tezgâhı (Mersin Kargıpınarı, 2009)

Anadolu’da halı tezgâhına, yörelere göre değişmekle birlikte ıstar, hana, halı ağacı, ip ağacı ve ağaç gibi isimler verilmektedir. Günümüzde ise daha çok tezgâh denilmektedir. Istar genellikle ahşaptan yapılır ve duruş şekline göre isimler alabilmektedir. Anadolu’da genellikle üç tür tezgâh kullanılır. Bunlar, dik tezgâh, yarı yatık tezgâh ve yer tezgâhıdır. Dik ve yarı yatık tezgâhlar, genellikle yerleşik yaşayanlarda, köy ve kasabalarda kullanılmaktadır. Dik ve yarı dik ya da yarı yatık tezgâh ıstarlar göçebelikte de çok kullanılan tezgâh türüdür. Dokuyacağı yaygıya göre dik veya yatık ıstar türü seçilir. Dik tezgâhların bir ucu yere gömülü, diğer ucu tavana çakılıdır. Sabit bir şekilde durur. Bu nedenle bunlara sabit tezgâh da denir. Çoğu yerde bu tür tezgâhlara, ayakları yere gömülü olduğu için gömme ıstar veya kenarları kertikli olduğu için kertme ıstar adı da verilir. Yarı yatık tezgâhlar yere 45 derece meyillidir. Dik tezgâhlar gibi, sabit değildir. Bir yerden başka bir yere taşınabilir. Bu nedenle yarı göçer ve yerleşik yaşayanlar tarafından kullanılmaktadır. Düz dokuma yaygılar ıstar, üçayak ve çulfalık denilen, pedallı tezgâhlarda dokunur. Halının dokunduğu ıstar veya hana ile düz dokuma yaygılar da dokunur (Deniz, 2000: 68).

3.3.2.2. Kirit

Çok dişli bir alettir. Dokuma sırasında, halıda atkı, düz dokuma yaygılarda ise desen iplerini sıkıştırmak için kullanılır. Halk arasında tarak, ıstarın eli, ıstarın tarağı gibi isimlerle de anılır (Deniz, 2000: 70-71).

3.3.2.3. Bıçak

Düğüm veya desen iplerini (yüz ipi) kesmek için kullanılır. Genellikle, karga ağızlı bıçaklar tercih edilir. Halk arasında buna inmece bıçağı da denir (Deniz, 2000: 70-71).

3.3.2.4. Makas

Halk arasında sındı diye bilinir. İki el yardımıyla kullanılan ve ayarlanabilen özel bir alettir. Dokumanın kısımlarındaki havı kesmeye yarar (Deniz, 2000: 70–71).

3.3.2.5. Tarak

Kemik saplı ve demir dişli bir alettir. Anadolu’da, köylerde yakın zamanlara kadar hanımların saçlarını taradığı taraklara benzer. Kesilen düğümlerin veya desen iplerinin geride kalan pisliklerini temizlemeye yarar (Deniz, 2000: 70–71).

Şekil 11. Kirkitli dokumalarda kullanılan araçlar (www.siskoosman.com)

3.3.3. Kirkitli El Dokumacılığında Kullanılan Gereçler

Anadolu’da düz dokuma yaygıların malzemesi yündür. Yün her ailenin kendi beslediği koyunlardan elde edilir. İlkbaharda ve sonbaharda kırılan yünler, yıkandıktan sonra, yün tarağı ile taranıp temizlenir. Kirmen, iğ ve çıkırık ile iplik haline getirilir. Geleb (büyük yumak) şekline sokulan ipler boyanmak üzere hazırlanır (Deniz, 1998: 4).

3.3.3.1. Yün İpliklerin Özellikleri

Bazı otçul hayvanların (koyun, keçi, lama, deve) vücudunu örten, dokuma sanayinde yatak, yastık, yorgan içi yapmakta kullanılan yumuşak kıl demetidir (Aytaç, 1982: 3).

Ülkemizde, kıvrıcık, dalgıç, karaman ve karakaya gibi dört ana grupta toplanan yerli koyunların ırkları karışmıştır. Koyunların bakımları da yetersizdir. Bu yüzden bu koyunlardan elde edilen yünler kaba, sert ve karışık elyaflıdır (Atay, 1987: 53).

Yünler genellikle beyazdır. Fildişi, gri, siyah ve kahverengi olanları da vardır. Yünün rengi yapısını etkilemez. Yün lifleri kıvrımlıdır. Düz, normal ve çok kıvrımlı olarak gruplandırılır. Yünün parlaklığı hayvan cinsine, yetiştiği iklim ve bölgeye göre değişir. Kopmaya karşı dirençlidir, esnektir. Nem çekme özelliği yüksektir. Sıcak suda keçeleşir, sıcak etkisi ile sararır. Yakılınca saç kokusu verir, eriyormuş gibi yanar, kömürleşmiş bir atık bırakılır (Sönmez, 1995: 28).

3.3.3.2. Pamuk İpliğinin Özellikleri

Anadolu'da endistüri hareketinin yayılmasından sonra, özellikle ingilizlerin Anadolu'da halı dokutturmaya başladıktan sonra yaklaşık 1944 yıllarından sonra yaygınlaşmıştır. Genellikle çözüğü ipi olarak kullanılmıştır (Deniz,2000: 62).

3.3.3.3. Sentetik İpliklerin Özellikleri

Petrol atıkları ve tabii gazların senteziyle elde edilirler. Yakıldığında eriyormuş gibi yanar ve sert atık bırakır. Kolay temizlenir, kolay kurutulur, yumuşak, hafif ve dayanıklıdır. Suni, iplikleri el dokumacılığında kullanılması kaliteyi düşürür (Sönmez:1991:9).

3.3.4. Kirkitli Dokumalarda Motif, Renk ve Kompozisyon Özellikleri

İnsanlar sürekli olarak renkle süsleme heveslerini karşılamak istemişlerdir. Bunun için çiçek, yaprak ve çeşitli doğal renkli taşlar toplumun ilk süs elemanı olmuştur. Türklerde doğal boyanın uygulanması, dokuma sanatının başlamasıyla beraber süreklilik göstermektedir. Bunun için doğal boya uygulamalarının yöresel özelliklerinin paralelinde görenek ve geleneklerine göre de değerlendirilmesi gerekmektedir.

Doğal boya uygulamasının başlangıcı M.Ö Çin ve Orta Asya'dır. Boya konusunda yöresel inançlara uygun sarı kız efsanesi, ipek böceği efsanesi, gelin ana inancı gibi efsaneler çoktur. Türk toplumuna ait dokuma bulgularında izlenen renk bilinci Anadolu prehistorya döneminde de izlenmektedir. Anadolu Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait renklendirme yöntem ve bilgilere arşivlerde rastlanmaktadır (Durul,1985: 44).

Geçmişten günümüze pek çok alanda olduğu gibi kirkitli dokumalarda desen; gelenek, görenek, sosyal yaşantıların yanı sıra dini inanışların etkisiyle de biçimlenmiştir. Desenin en önemli ögesi, içinde kullanılan ve en küçük birim olan motiflerdir. Anadolu kadını, matematik, renk ve düzenleme bilgisi olmaksızın, bu motifleri bir araya getirmiş ve eşsiz güzellikte örnekler vermiştir. Her bir örneğe kendi beğenisini, isteklerini, mesajlarını, inançlarını katmıştır. Halı ve kilim dokumalarında motifler, genellikle geleneksel motif ve imler (damgalar), yöresel özelliği olan motifler, bitki ve hayvan motifleri olarak gruplandırılmaktadır (Başaran, 2004: 105).

Türk dokumalarının motifleri temelde binlerce yıllık zaman on binlerce kilometrelik coğrafya farklılıklarına, kültür çevrelerinin yabancılıklarına rağmen karakterini koruması dikkat çekici bir özelliktir. Orta Asya Türk boy ve soylarının bayrak, flama, yapı, mezar taşı ve balballarında görülen damgalar motif olarak dokumalarda da yerini almıştır. Gelin tarağı, gebelik, ayırık bacak, çakmak motifleri Kınık aşireti; koçboynuzu Sarıkeçili aşireti; koçbaşı Karakeçili aşireti için ayrı bir mana ve önem taşımaktadır (Özönder,1996: 249-250).

Anadolu’da düz dokuma yaygılarda en çok bitki motifleri ve geometrik desenler görülür. Bitki motifleriyle, insan ve hayvan figürleri aynı yerde işlenir ve farklı isimlerle anılırlar. Söz gelimi atkı yüzlü, seyrek motifli cicimlerde çok az süsleme görülür. Bu süslemeler Anadolu’da göz, pıtrak, gül, gül saçtı, çiçek gibi isimlerle anılan bitkilerden gelişmiştir. Göz motifi, insan veya koyungözüne benzetilir. Pıtrak motifi ise kurak yerlerde yetişen üzeri tamamen dikenlerle kaplı bir bitkidir. Anadolu’da nazar, bolluk, bereket gibi sembolik anlamlar ifade eder (Deniz, 2000: 199).

BÖLÜM IV

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Mersin ili ve merkez köylerinde yapılan araştırmalar sonucunda, yörede dokumacılık ile uğraşan 100 bireye 40 sorudan oluşan anket formu bizzat araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Anketten elde edilen bulgular uygun konu başlıkları altında ele alınmıştır.

4.1. Mersin Yöresinde Dokuyucuların Bireysel Özellikleri

Mersin il merkezi ile Kale, Emirler, Eskiköy, Tepeköy, Fındıkpınarı, Kuyuluk ve Mezitli’de kirkitli düz dokuma üretimi yapan bireylerin merkezlere göre dağılımı, cinsiyet, yaş, meslek, öğrenim durumu, dokuma tekniklerini öğrendikleri kaynak ve uygulama yıllarına ilişkin elde edilen bilgiler değerlendirilerek sonuçları tablolar şeklinde sunulmuştur.

Tablo 1. Kirkitli düz dokuma üretimi yapan bireylerin yöredeki dağılımı

Anket ve alan araştırması yapılan yöreler	F	%
Merkez	19	19
Mezitli	18	18
Kuyuluk	14	14
Kale	12	12
Tepeköy	12	12
Emirler	10	10
Eskiköy	8	8
Fındıkpınarı	7	7
Toplam	100	100

Araştırma kapsamına alınan bölgede Mersin il merkezinde %19, Mezitli’de %18, Kuyuluk Köyünde %14, aynı oranlarla Kale ve Tepeköy’de %12, Emirler’de %10, Eskiköy’de %8 ve son olarak Fındıkpınarı’nda %7 oranlarında dokuyucu birey ile

görülmüştür. Tablo 1'in verilerinden dokuyucu bireylerin büyük çoğunluğunun il merkezinde yoğunlaştığı, Fındıkpınarı'nda ise azınlığı oluşturduğu dikkat çekmektedir.

Mersin ili merkez ve köylerinde kirkitli düz dokuma yapanların tamamının bayan bireylerden oluştuğu tespit edilmiştir. Bölgede yapılan incelemeler sonucunda dokuma işiyle erkeklerin uğraşmadığı, kadınların ise zaman buldukça dokumacılığı severek uyguladıkları tespit edilmiştir.

Mersin il merkezi ve köylerindeki erkek bireylerin yaygın olarak bahçe işleriyle uğraştığı, esnaf veya fabrikalarda işçi olarak çalıştıkları tespit edilmiştir. Onuk Akpınarlı, Ortaç ve Alp (1998) İçel ilinde yapmış oldukları çalışmada, yörede el sanatlarıyla uğraşan bireylerden %7.8'nin erkek olduğu tespit edilmiştir. İki araştırma bu konuda zıtlık gösterse de söz konusu araştırmada içel yöresindeki el sanatlarının geneli ele aldığı için, erkek bireylerin dokuma dışındaki başka bir yöresel el sanatıyla uğraştığını söylemek mümkündür.

Araştırma kapsamında Mersin il merkezi ve köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin yaşları ile ilgili dağılım Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Bireylerin Yaşlarına İlişkin Dağılım

Yaş aralıkları	F	%
20-25	3	3
26-30	6	6
31-35	9	9
36-40	12	12
41-45	9	9
46-50	16	16
51-55	9	9
56-60	15	15
61-65	11	11
66-70	6	6
71-	4	4
Toplam	100	100

Tablo 2 incelendiğinde Mersin ili merkez ve köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan yaşları 20–25 arası olan bireylerin %3, ve 46–50 yaş arası bireylerin %'16'lık oranla dokuma işiyle uğraştığı görülmüştür. Tablo 2'nin değerlerinden ayrıca kirkitli dokuma üretiminin yörede 30-65 orta yaş grubundaki bireylerde yoğunlaştığı dikkat çekmektedir.

Onuk ve diğerleri (1998) tarafından İçel ilinde yapılmış olan çalışmada yörede el sanatlarıyla uğraşanların %69'unu (17-41 yaş) genç yaş gurubunun oluşturduğu görülmüştür. Bu iki araştırmada bireylerin yaşlarına ilişkin elde edilen verilerin zıtlık gösterdiği tespit edilmiştir

Bölgede genç kesimin okuma oranının yüksek olması, hızla gelişen kentleşme ve hazır dokumaların ucuz ve gösterişli olması, dokuma yapma oranını gün geçtikçe düşürmektedir.

Araştırma kapsamında Mersin il merkezi ve köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin mesleklerine ilişkin elde edilen bilgiler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo3. Bireylerin Mesleklerine İlişkin Dağılım

Meslekler	F	%
Ev hanımı	66	66
Serbest meslek	14	14
İşçi	10	10
Öğretmen	1	1
Memur	1	1
Diğer	8	8
TOPLAM	100	100

Tablo 3'ün verilerinden Mersin merkez ve köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin büyük çoğunluğunun ev hanımlarından oluştuğu görülmektedir (% 66). Devlet memuru statüsünde olan bireylerin kirkitli dokuma üretimini az bir oranda gerçekleştirdiği tespit edilmiştir (%2).

Yörede ev hanımı olan bireylerin dokuma üretimine katkısı büyüktür. Çalışan ve öğrenimine devam eden kesim zaman problemi yaşadığından dokuma işiyle fazla uğraşmamaktadır. Temizlik veya mevsimlik işçi statüsünde çalışan bireyler zaman buldukça dokuma işiyle uğraşabilmektedir.

Onuk ve diğerleri (1998) tarafından İçel ilinde yapılmış olan çalışmada, el sanatlarıyla uğraşan bireylerin büyük çoğunluğunu ev hanımlarından oluşturduğu tespit edilmiştir. İki araştırma bu konuda paralellik göstermektedir.

Araştırma kapsamında Mersin il merkezi ve köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin öğrenim durumlarına ilişkin dağılım Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Bireylerin Öğrenim Durumlarına İlişkin Dağılım

Öğrenim Durumu	F	%
Okuma Yazma Bilmiyor	15	15
İlköğretim	66	66
Orta öğretim	18	18
Lise	-	-
Yüksek okul	2	2
Üniversite	-	-
Toplam	100	100

Tablo 4'ün verileri incelendiğinde, Mersin merkez ve köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin çoğunlukla ilkokul mezunu olduğu dikkat çekmektedir (%.66). Araştırma bölgesinde kirkitli dokuma yapan yüksek öğrenim mezunu bireyler ise ancak %2 oranına sahiptir.

Araştırma bölgesinde dokuma işiyle uğraşan bireyler genellikle ilkokuldan sonra eğitime devam etmeyerek farklı çalışma alanlarında iş hayatını seçmiş bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 4'ün verilerinden, Mersin merkez ve köylerinde dokumacılıkla genelde eğitim imkânı bulamayan ve dolayısıyla başka bir mesleğe yönelemeyen bireylerin ilgi gösterdiği ve günümüzde çok az olsa da bu sanatı yaşattığı anlaşılmaktadır.

Okul hayatına devam etmeyen bireylerin geleneksel yapıya bağlı olarak evlilik hazırlığının önemli olduğu bölgede çeyiz hazırlama ve el becerisi kazanma açısından dokuma işine yöneldiği tespit edilmiştir.

Mersin il merkezi ve köylerinde kirkitli dokumacılıkla uğraşan bireylerin dokuma tekniklerini öğrenme kaynakları ve öğrenme yaşları üzerinde durulmuş ve elde edilen bilgiler Tablo 5 ve Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 5. Bireylerin Dokuma Tekniklerini Öğrendikleri Kaynağa İlişkin Dağılım

Kaynak kişi	F	%
Anne	84	84
Kurs	9	9
Kayın valide	7	7
Toplam	100	100

Tablo 5'te görüldüğü gibi dokuyucuların çoğunluğunun dokuma yapmayı annelerinden öğrendikleri (%84), bu durumu çeşitli dokuma kurslarından öğrenen bireylerin izlediği tespit edilmiştir (%0,9). Eskiden yayla göçü Yörük kültürünün vazgeçilmez unsuru olduğundan yaz mevsiminin uzun günlerinde işlerinden arta kalan zamanları dokuma yaparak geçirdikleri ve bunu kız çocuklarına da öğrettikleri yöreden elde edilen bilgiler arasındadır.

Onuk ve diğerleri (1998) tarafından İçel ilinde yapılan çalışmada, el sanatlarıyla uğraşan bireylerin büyük çoğunluğunun dokuma yapmayı ailelerinde öğrendiği tespit edilmiştir. İki araştırma bu konuda paralellik göstermektedir.

Mersin il merkezi ve köylerinde dokuma üretimi yapan bireylerin dokuma tekniklerini öğrenme yaşlarına göre dağılımı Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Bireylerin Dokuma Tekniklerini Öğrenme Yaşlarına İlişkin Dağılım

Yaş Aralıkları	F	%
8–12	66	66
13–17	32	32
18-	2	2
TOPLAM	100	100

Tablo 6’da görüldüğü gibi dokuyucuların %66’sı 8-12 yaşları arasında dokumayı öğrenmiştir. Bu değeri en düşük oranla 18 yaşından sonra başlayanların izlediği tespit edilmiştir (%2). Bölgede dokuma işiyle uğraşan bireylerin çoğunluğunun çocuk yaşta dokuma işine başladıkları bir kısmının çeyiz hazırlarken dokuma yapımını öğrendiği, bazı bireylerinde ilerleyen yaşlarda hobi olarak dokuma işine başladığı tespit edilmiştir.

Araştırma bölgesinde dokuyucu bireylerin çoğunluğunun yıl boyunca dokuma yaptıkları, diğerlerinin ise belirli zamanlarında, vakit buldukça dokuma işi ile uğraştıkları tespit edilmiştir.

Belirli zamanlamada dokuma yapan bireylerin kış aylarında narenciye hasat zamanı, yaz aylarında ise sebze ekimi ve hasat zamanı çalıştığı belirlenmiştir. Bu dönemde kendi bahçe ürünlerini topladıkları için dokuma işiyle uğraşmamaktadırlar.

Mersin il merkezi ve köylerinde bireylerin günlük dokuma yapma süreleri ile ilgili elde edilen veriler Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Bireylerin Dokuma Yapma Sürelerine İlişkin Dağılım

Süre (saat)	F	%
1-2	45	45
3-4	24	24
5-6	27	27
8 saatten fazla	4	4
TOPLAM	100	100

Tablo 7’de görüldüğü gibi bireylerin %45’inin günlük ortalama 1-2 saat gibi az bir süre dokuma işlemini uyguladıkları görülmektedir. Bu durumu 8 saatten fazla çalışan bireyler en çok çalışma süresiyle takip etmektedir (% 4).

Dokumacılıktan gelir elde edenler sadece bu işle uğraşıp sipariş üzerine çalışmaktadır. Bu dokuyucuların zamanlarının büyük kısmını dokuma işine ayırdıkları belirlenmiştir.

Günümüzde dokuma yapan bireyler kirkitli dokuma tekniklerinden çok mekikli dokuma işiyle uğraşmaktadır. Mersin il merkezi ve köylerinde bireylerin dokuma yapma amaçları ile ilgili elde edilen veriler Tablo 8’da sunulmuştur.

Tablo 8. Bireylerin Dokuma Yapma Amaçlarına İlişkin Dağılım

Amaçlar	F	%
Çeyiz olarak kullanmak	47	47
Kendi ihtiyacını karşılamak	23	23
Gelir elde etmek	15	21
Boş Zaman Değerlendirmek	8	8
Hepsi	12	12
TOPLAM	100	100

Tablo 8’da görüldüğü gibi dokuma yapan bireylerin %47’si çeyiz hazırlamak amacıyla dokuma yaparken, bunu en az değerle boş zamanı değerlendirmek için dokuma yapan bireyler izlemektedir (%8). Araştırma kapsamına alınan dokuyucuların %12’sinin ise bu sanatı çeyiz hazırlamak, gelir elde etmek, boş zamanını

değerlendirdiği gibi aynı zamanda ihtiyacını karşılamak amacıyla sürdürdüğü tespit edilmiştir.

Araştırma bölgesinde kirkitli dokuma sanatını sürdüren bireylerin sosyal güvencelerine ilişkin bilgiler Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Bireylerin Sosyal Güvenceye Sahip Olma Durumlarına İlişkin Dağılım

Sosyal güvence türü	F	%
SSK	32	32
Bağ-kur	35	35
Emekli sandığı	5	3
Sosyal güvencesi yok	28	28
TOPLAM	100	100

Tablo 9’da görüldüğü gibi bireylerin %35’i Bağ-kur sosyal güvencesine sahiptir. Bunu en az değerle Emekli Sandığına bağlı olanlar takip etmektedir (%5).

Atadan kalma bahçe işlerini devam ettiren dokuyucuların bir kısmı sosyal güvenceye önem vermediğinden, günümüz şartlarında sağlık problemi olduğu zaman bunun sıkıntısını yaşamaktadır. Sağlık güvencesi olan bireylerin büyük bir kısmı primlerini kendisi yatırmaktadır.

4.2. Mersin Yöresinde Dokunan Kirkitli Dokumalarda Kullanılan Araç ve Gereçler

Mersin il merkezi ve köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin dokuma hazırlık, dokuma ve bitirme aşamalarında kullandıkları araç ve gereçlere ilişkin elde edilen bilgiler tablolar halinde değerlendirilmiştir.

Araştırma bölgesinde kirkitli dokuma üretiminde kullanılan araçlara ilişkin bilgiler Tablo10’de sunulmuştur.

Tablo 10. Mersin il merkezi ve köylerinde kirkitli dokumacılıkta kullanılan araç özelliklerine ilişkin dağılım

Araçlar	F	%
Istar tezgâhı	100	38,96
Kirkit	100	38,96
Kirman	34	22,08
Toplam	234	100

Not: Birden fazla seçenek işaretlendiğinden n değeri yüksek çıkmıştır (n: 100)

Tablo10 incelendiğinde bireylerin % 38.96'sının kirkitli dokuma üretiminde ıstar tezgâh kullandıkları görülmüştür. İplik hazırlama esnasında dokuyucuların % 22.08 oranında kirman kullandığı anlaşılmaktadır.

Tüm dokuma işlemlerinde olduğu gibi, kirkitli dokumacılıkta kullanılan en önemli araç dokuma tezgâhıdır. Anadolu'da dokumacılıkta kullanılan tezgâh tipleri uygulanan teknikle bağlantılı olarak değişmektedir ve kullanım esnasında dokuyucuya kolaylıklar sağlayan basit donanımlara sahiptir. Mersin ili merkez ve köylerinde kirkitli düz dokuma üretimine uygun tezgâh tipi olan ıstar tezgâhından yararlanıldığı tespit edilmiştir.

Araştırma esnasında ayrıca kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin tezgahlarını temin etme durumları üzerinde durulmuş ve elde edilen bilgiler Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo11. Dokuyucuların tezgâhlarını temin etme durumlarına ilişkin dağılım

Kaynak	F	%
Tüccar	-	-
Kendisi almış	78	78
Kendi yapımı	15	15
Sümerbank	-	-
Diğer	7	7
Toplam	100	100

Tablo 11’de görüldüğü gibi bireylerin büyük bir çoğunluğu dokuma tezgâhını kendisi imkânları ile satın almıştır (%78). %7’si ise tezgâhını çeşitli sebeplerle elde ettiğini belirtmiştir.

Günümüzde yörede kirkitli dokuma üretimi gittikçe azalma gösterdiğinden, evlerin önüne kolayca kurulan çulfalık tezgâhlarda mekikli dokuma üretimi yapılmaktadır.

Elde edilen bilgilere göre mekikli dokumanın ıstar dokumaya göre yapımının daha az yorucu olduğu tespit edilmiştir. Dokuyucular yoruldukları zaman yer değiştirdiklerinde, kirkitli dokumaya oranla el değişikliğinin mekikli dokumalarda pek belli olmadığını belirtmişlerdir.

Şekil 12. Yörede tespit edilen mekikli dokuma tezgahı (Kuyuluk Köyü)

Araştırma bölgesinde kirkitli dokuma üretiminde kullanılan ipliklerin temin edilme durumlarına ilişkin bilgiler Tablo 12’te sunulmuştur.

Tablo 12. Bireylerin Dokuma Yaparken Kullandıkları İplikleri Temin Etme Durumları

Kaynak	F	%
Hazır alma	44	44
Tüccar	37	37
Hazırlama	9	9
Diğer	10	10
Toplam	100	100

Tablo 12’de dokuma yapan bireylerin %44’ünün ipliklerini bu tür malzeme satan yerlerden temin ettikleri, %9’luk kısmının ise ipliklerini kendisinin hazırladığı görülmektedir. Bu durumun dokuyucuların şehre yakın olması ve tarımın hayvancılığa oranla daha yaygın yapılmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Araştırma bölgesinde kirkitli dokuma üretiminde geçmiş yıllarda yörede yetiştirilen koyun ve keçilerden elde edilen doğal elyaflar ile üretilen ipliklerin çözü ve atkı olarak kullanıldığı, ancak günümüzde bu uygulamanın azalma gösterdiği gözlenmiştir. Son dönemlere ait dokuma örneklerinde pamuk çözü ipliklerine daha çok rastlanmaktadır. Bu tür pamuk çözü ve atkı ipliklerinin kullanıldığı dokumalara ayrıca “tırılık” adı da verilmektedir (Onuk, Akpınarlı, Ortaç, Alp, 1998: 63).

Onuk ve diğerleri (1998) tarafından İçel ilinde yapılan çalışmada, el sanatlarıyla uğraşan bireylerin büyük çoğunluğunun dokuma yapımında kullandıkları iplikleri hazır aldıkları tespit edilmiştir. İki araştırma bu konuda paralellik göstermektedir.

4.3. Mersin Yöresinde Dokunan Kirkitli Düz Dokumaların Genel Özellikleri

Araştırma bölgesinde tespit edilen kirkitli düz dokumalarda kullanılan desenlerin temin edilme durumları, ürünlerin teknik ve kompozisyon özellikleri ile kullanım alanlarına ilişkin bilgiler değerlendirilmiş ve tablolar halinde sunulmuştur.

Bireylerin dokumada kullandıkları iplikleri renklendirme durumları incelendiğinde, yörede kirkitli dokuma üretiminde kullanılan ipliklerin büyük bir oranla

hazır temin edildiği az bir kısmının ise renklendirildiği görülmektedir. İpliklerini kendileri boyayan bireylerin, artık kirkitli dokuma yapmamasından dolayı, günümüzde bu işlemleri gerçekleştirilmedikleri tespit edilen bilgiler arasındadır.

Geçmişte dokuyucuların kendi hayvanlarının yün ve kıllarını iplik üretiminde kullandığı, bu iplikleri atadan kalma yöntemlerle soğan kabuğu, develik otu, nar, ceviz kabuğu, kına, is gibi boyarmaddeler kullanarak veya tüccardan aldıkları hazır boyalarla boyama işlemini gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Bireylerin o dönemlerde boyama işlemleri sırasında mordan olarak limon suyu, küllü su, şap ve kezzap suyu kullandıkları, özellikle parlak renkler elde etmek istediklerinde son mordanlama yöntemini kullandıkları belirlenmiştir.

Araştırma bölgesinde uygulanan dokuma türleri üzerinde durulmuş ve elde edilen bilgiler Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13. Mersin il merkezi ve köylerinde uygulanan dokuma türlerine ilişkin dağılım

Dokuma Türü	F	%
Cicim	37	37
Sumak	13	13
Zili	12	12
Kilim	10	10
Hepsi	28	28
Toplam	100	100

Tablo 13'te görüldüğü gibi incelemeye alınan Mersin merkez ve köylerinde yoğun olarak uygulanan tekniklerin en çok %37 cicim, ve en az %10 kilim dokuma olduğu anlaşılmıştır.

Önceki yıllarda bu dokuma türlerinin yörede daha yoğun uygulandığı, günümüzde ise mekikli dokumacılık tekniklerinin ağırlık kazandığı belirlenmiştir. Mekikli dokuma tekniklerinin kullanılan tezgah türü nedeniyle uygulanabilme kolaylığının fazla olması il merkezi ve bazı köylerde yoğun olarak yapılmasına yol açmıştır.

Yapılan üretimlerin büyük çoğunluğunun kullanım ve çeyiz hazırlama amaçlı olduğu tespit edilmiştir. Savan çarşaf, yaygı, çul yolluk vb. ürünler çeşitli motifler ve değişik kompozisyonlarla, geleneksel renk ve özellikleri bozulmadan üretilmektedir. Araştırmalar esnasında mekikli dokuma yapan bireylerin büyük çoğunluğunun kirkitli dokuma yapabildiği elde edilen bilgiler arasındadır.

Mersin ili ve merkez köylerinde kirkitli dokuma teknikleriyle üretilen ürün çeşitleri Tablo 14’da sunulmuştur.

Tablo 14. Bireylerin Dokudukları Ürün Çeşitlerine İlişkin Dağılım

Ürün Çeşidi	F	%
Çuval	42	42
Yer yaygısı	12	12
Heybe	8	8
Diğer	16	16
Hepsi	22	22
Toplam	100	100

Tablo 14’nın değerleri incelendiğinde Mersin il merkezi ve köylerinde kirkitli dokumaların büyük oranda çuval olarak değerlendirildiği görülmektedir (%42). Yer yaygısı, çuval, heybe gibi ürünlerin hepsini kirkitli dokuma teknikleri ile oluşturan bireylerin oranı %22’lik dilimi oluştururken, üretilen dokumaları farklı alanlarda değerlendiren bireylerin oranı ise %16’yı oluşturmaktadır.

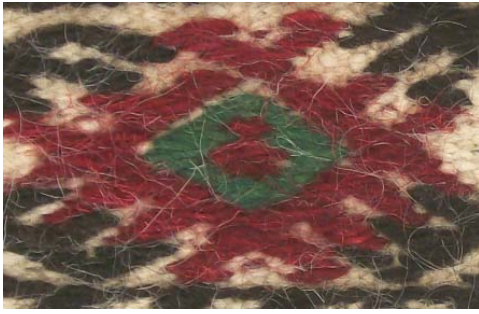
Araştırma bölgesinde yapılan incelemede kirkitli dokuma yapan bireylerin ortalama yarısı desen tasarımını kendisi yaparken diğer bir kısım ise hazır desenlerden faydalanmaktadır. Mersin il merkezi ve köylerinde genellikle dokuyucu bireylerin birbirlerinden ve eski dokumalardan faydalanarak aynı motif ve desenlerin dokumalarda kullanıldığı tespit edilmiştir.

Dokuyucular, desenlerini ruhsal durumlarına göre değiştirdiklerini, mutlu oldukları zaman kelebek ve çiçek, dargın oldukları zaman yar yâre küstü, elti eltiye

küstü gibi motifler kullandıklarını belirtmişlerdir. Yöre dokumalarının taşıdıkları desenlere göre satranç, çingil gibi isimlerle anıldığı tespit edilmiştir.

Motifler kültür ve sanat alanında toplumların gelenek, görenek duygu, düşünce ve inançlarının ifadesi olmuşlardır. İçel ilinde yapılan diğer bir araştırma sonucunda Orta Asya'dan günümüze kadar çok çeşitli Türk boyları duygu, düşüncelerini, yaşam tarzlarını yansıtan motiflerin yaygı, heybe, çuval, çul, vb. el sanatları ürünlerinde özellikle düz kirkitli dokuma tekniklerinde (kilim, cicim, zili, sumak) kullanıldığı tespit edilmiştir (Onuk ve diğerleri, 1998: 63).

4.3.1 Araştırma kapsamında incelenen dokuma örneklerinden yararlanılarak hazırlanan motif detayları ve yöresel isimleri aşağıda sunulmuştur.

Motif 1. Gözlü pıtrak

Motif 2. Göz motifi

Motif 3. Keklik ayağı

Motif 4. Goltuğu bohçalı

Motif 5. Bıçkı

Motif 6. Menekşe

Motif 7. Elti eltiye küstü

Motif 8. Pıtrak

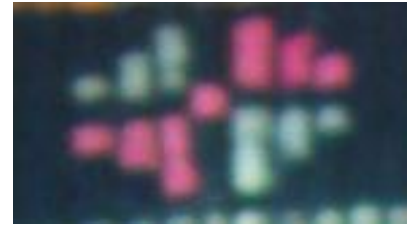
Motif 9. Ayak

Motif 10. Gonca

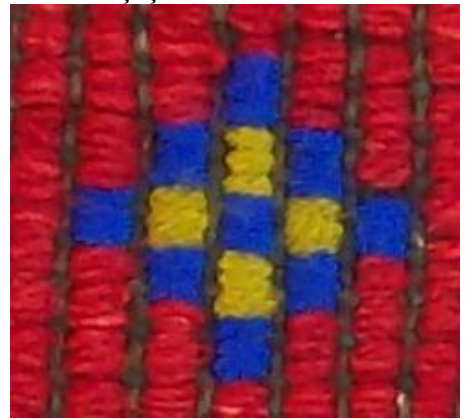
Motif 11.

Motif 12. Çiçek

Motif 13. Turunç

Motif 14. Benek

Motif 15. Yıldız

Motif 16. Ala boncuk

Motif 17. Dana gözü

Motif 18. Suyolu

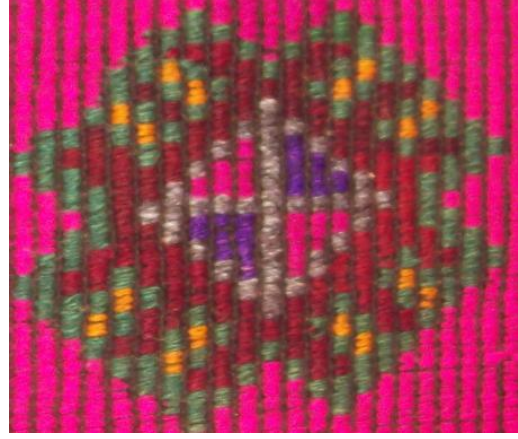
Motif 19. Pıtrak

Motif 20. Çatılı bıçkı

Motif 21. Hayat ağacı

Motif 22. Gül

Motif 23. İt izi

Motif 24. Eli belinde

Motif 25. Satranç

Motif 26. Bereket

Motif 27. Kuş

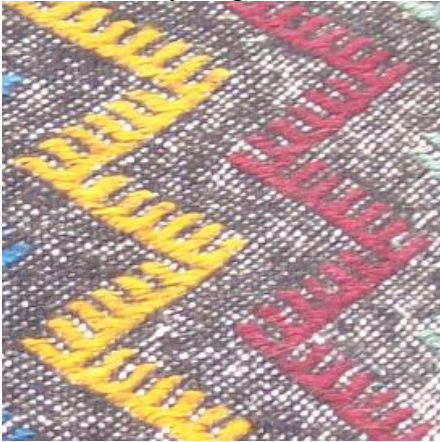
Motif 28.

Motif 29. Hayat ağacı

Motif 30.

Motif 31. Suyolu

Motif 32. Gözlü pıtrak

Motif 33. Eli belinde

Motif 34. Eğri su

Motif 35. Eli belinde

Motif 36. Yıldız

Motif 37. Mihrap

Motif 38. Kelebek

Motif 39. Kelebek, goltuğu bohçalı

Motif 40. Çakmak

Motif 41.

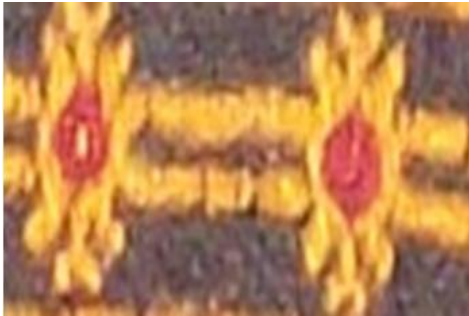
Motif 42. Gözlü pıtrak

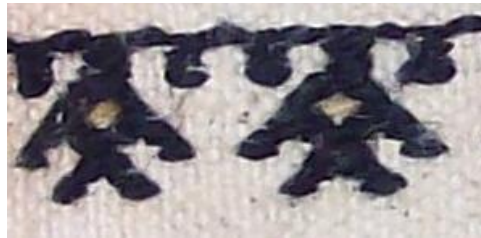
Motif 43. Sığır sidiği

Motif 44. Bayat imi

Motif 45. Göz boncuğu

Motif 46. Küpeli

Motif 47. Koçboynuzu

Motif 48. Pıtrak

Motif 49. Kelebek

Motif 50. Yıldız

Motif 51. Eli belinde

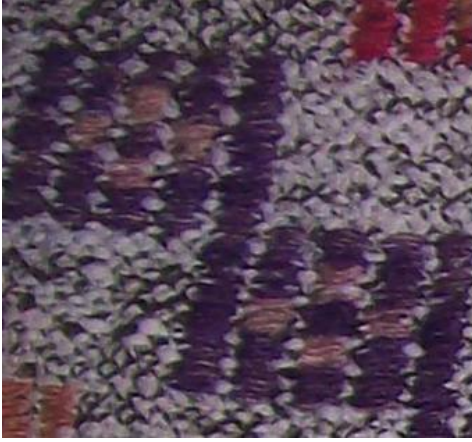
Motif 52. Elti eltiye küstü

Motif 53. Ala boncuk

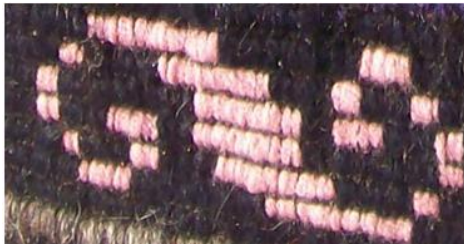
Motif 54. Yonca

Motif 55. Satranç

Motif 56. Yaprak

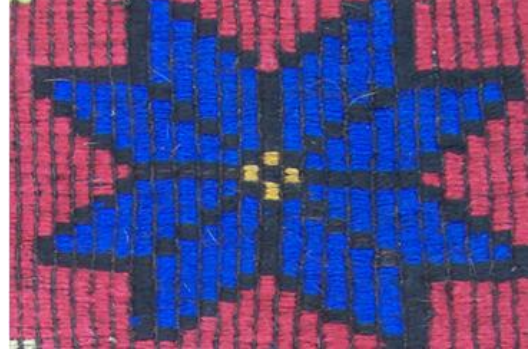
Motif 57. Çakmak

Motif 58. Çiçek ve yaprak

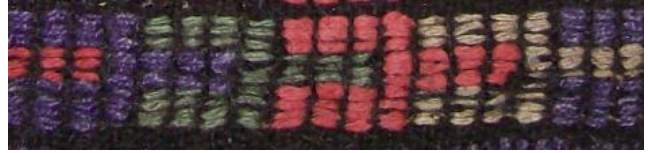
Motif 59. Gonca

Motif 60. Yıldız (arpalı)

Motif 61. Keklik ayağı

Motif 62. Yaba motifi

4.4. Mersin Yöresinde Dokuma Yapanların Çalışma Şartları

Araştırma bölgesinde dokumacılıkla ilgili yapılan çalışmalar, dokuma yapan bireylerin kurslara katılım oranları, kurs süreleri ve kurslarda uygulanan dokuma tekniklerine ilişkin bilgiler tablolar halinde değerlendirilmiştir.

Kirkitli dokuma yapan bireylerin bir kısmının önceki yıllarda Mersin Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu bünyesinde açılan dokuma kurslarından katıldığı belirlenmiştir. Diğer bir kısım ise kurslardan haberdar olmadıklarını ifade etmişlerdir. Önceki yıllarda Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nün dokuma alanında kısa adı İÇEV olan İçel El Sanatları ve Eğitim Vakfı ile çalışmalar yaparak köylerde dokuma tezgahları kurduğunu tespit edilmiştir. Mersin'in diğer ilçelerinde kirkitli dokuma kooperatifleri (Silifke), boyama fabrikası (Mut) bulunduğu tespit edilmiştir.

Mersin ili ve merkez köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin dokuma kurslarında haftalık eğitim sürelerine ilişkin bilgiler Tablo 15’te sunulmuştur.

Tablo 15. Bireylerin Dokuma Kursunda Uygulanan Eğitim Sürelerine İlişkin Dağılım

Süre (gün)	F	%
5	52	52
4	11	11
Cevapsız	47	47
Toplam	100	100

Tablo 15’de bireylerin % 52’sinin haftada 5 gün dokuma kursuna katıldığı, kursa 4 gün devam edenlerin %11’lik dilimi oluşturduğu tespit edilmiştir.

Halk eğitim merkezlerinde haftada 5 veya 4 yarım gün olan kursları, saatlerine gün sayısına göre değişmektedir.

Mersin ili ve merkez köylerinde yürütülen dokuma kurslarında uygulanan tekniklere ilişkin bilgiler Tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16. Dokuma Kursunda Uygulanan Dokuma Tekniklerine İlişkin Dağılım

Teknik	F	%
Kilim	37	37
Cicim	27	27
Zili	23	23
Sumak	8	8
Halı	5	5
Toplam	100	100

Tablo 16 incelendiğinde Halk Eğitim Merkezlerinde verilen kurslarda uygulanan dokuma türlerinin %37 kilim ve en az değerle %5’le halı olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma bölgesinin nemli ve sıcak ikliminden dolayı kirkitli havlı dokumalara ve bunlarla ilgili verilen kurslara ilginin az olduğu, katılımcıların bir süre sonra kursu bıraktıkları tespit edilmiştir.

Kullanım alanlarının genişliği ve taşıma kolaylığı göçebe kültürünü günümüzde de sürdüren yöre insanı, işin sanat yönünden önce günlük yaşamı sürdürebilmek için kullanım eşyalarının yapımına yönelmiştir. Kilim, çul, çuval, tırlık eşyaları taşıma ve saklamada önemli yere sahiptir.

4.5. Kirkitli Dokuma Üretiminde Karşılaşılan Sorunlar

Araştırma bölgesinde dokuma yapan bireylerin kirkitli dokuma işlemi sırasında karşılaştıkları sağlık sorunları, dokumacılığın azalma nedenleri, pazarlama sorunları ve yörede yaşayan gençlerin ilgisine ilişkin bilgiler tablolar halinde değerlendirilmiştir.

Mersin ili ve merkez köylerinde kirkitli dokuma üretimi yapan bireylerin dokuma yapmaktan kaynaklanan sağlık sorunlarına ilişkin bilgiler Tablo 17’de sunulmuştur.

Tablo 17. Dokumadan Kaynaklanan Rahatsızlıklara İlişkin Dağılım

Sağlık Sorunları	F	%
Parmak ağrıları	24	24
Sırt Ağrısı	18	18
Kol Ağrısı	15	15
Bel Ağrısı	12	12
Göz Sorunları	7	7
Astım alerji	3	3
Diğer	12	12
Sağlık sorunu yaşamıyor	9	9
Toplam	100	100

Tablo 17 incelendiğinde dokuma yapan bireylerin karşılaştığı sağlık sorunlarının başında parmak ağrıların geldiği (%24), en az görülen rahatsızlığın %3 ile tozdan kaynaklı astım alerjisi olduğu tespit edilmiştir.

Mersin ili ve merkez köylerinde kirkitli dokuma üretiminin gün geçtikçe azalma göstermesinin nedenlerine ilişkin bilgiler Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 18. Mersin İli ve Merkez Köylerinde Geleneksel Kirkitli Dokuma Üretiminin Azalmasına İlişkin Nedenlerin Dağılımı

Nedenler	F	%
Yerleşik hayat	60	60
Pazarlama imkânları	18	18
Azalan Hayvancılık	5	5
Malzeme sıkıntısı	5	5
Diğer	12	12
Toplam	100	100

Tablo 18 incelendiğinde bireylerin, Mersin ili ve merkez köylerinde kirkitli dokumacılığın azalma nedenlerini %60 yerleşik hayata geçiş, %5 ile hayvancılığın azalması ve hazır malzeme kullanımı şeklinde belirttikleri görülmektedir.

Araştırma bölgesinde geleneksel kirkitli dokuma ürünlerinin pazarlanmasında yaşanan sıkıntılar üzerinde durulmuş ve elde edilen bilgiler Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19. Mersin İli ve Merkez Köylerinde Üretilen Geleneksel Kirkitli Dokumaların Pazarlanmasında Yaşanan Sıkıntıların Nedenlerine İlişkin Dağılım

Sorunlar	F	%
Fabrikasyon ürünlerin daha ucuz olması	60	60
Dokunan ürünleri koruma ve saklama zorluğu	21	21
Desteginin olmaması	7	7
Sağlam olmaması	4	4
Kurslar açılmaması	3	3
Kooperatifleşmenin olmaması	3	3
Maliyet Yüksekliği	2	2
Renkleri beğenilmiyor	—	—
Diğer	8	8
Toplam	100	100

Tablo 19 incelendiğinde yörede yapılan kirkitli dokumaların pazarlama sorunlarını %60 oranıyla makine üretiminin ucuza alıcı bulması, %2 oranı ile ise maliyetin yüksek olması oluşturmaktadır.

Değişen ekonomik şartlar ve kentsel yaşam sebebiyle eğitim oranında yükselme görülmektedir. Eğitimine devam eden genç kesim dokumacılık başta olmak üzere el sanatlarına ilgi göstermemektedir.

Ek 1. Bilgi formları

BİLGİ FORMU

Örnek No	: 1
Motif No	: 1,2,3
İlgili Koleksiyon	: Semiha YILDIZ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kuyuluk
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1987
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 01.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1982
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Kıl Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 69x134
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 36
Yatay Yönde (Atkı)	: 46
Kullanılan Araçlar	: Istar tezgâhı, kirkit, makas
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk, kıl
Uygulanan Teknik	: Cicim,kilim
Kullanılan Renkler	: Siyah, beyaz, turuncu, yeşil, lacivert kırmızı, sarı, kahverengi, mor
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Sembolik Bezeme	: Keklik ayağı, sığır sidiği
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, çizgi
Kompozisyon	: Yatay bordürlü kompozisyonda, sırasıyla siyah ve beyaz düz dokuma yapılmış, eşit şekilde sıralanan bordürün içerisine motifler birbirine eklenerek sıralanmış daha sonra siyah ve kınalı sarı ince bordür geçilmiştir. Bordürlerin pıtrak keklik ayağı, sığır sidiği motifleri

birbirine eklenerek sıralanmıştır. Motifler birbirini tekrar ederek devam etmiştir. Çuvalın bir tarafı düz dokumadır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Semiha YILDIZ
Doğum Yeri ve Yılı : Silifke 1971
Öğrenim Durumu : Ortaöğretim
Adres : Kuyuluk

Örnek No	: 2
Motif No	: 4,5
İlgili Koleksiyon	: Saliha ATA
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kuyuluk
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1993
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yaygı
İnceleme Tarihi	: 10.01.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1996
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Tırlık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 75x145
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 43
Yatay Yönde (Atkı)	: 46
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Kullanılan Renkler	: Turuncu mor sarı yeşil pembe kırmızı siyah
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Gözlü pıtrak
Figürlü Bezeme	: Yar yâre küstü
Sembolik Bezeme	: Koçboynuzu, Koltuğu bohçalı
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, çizgi
Kompozisyon	: Dokuma yatay bordür şeklinde düzenlenmiş, bordür sınırları ince çizgilerle keskin hale getirilmiştir. Gözlü pıtrak, koltuğu bohçalı, motifler bordür içlerinde düzenli şekilde sıralanmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Saliha ATA
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1974
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 3
Motif No	: 6
İlgili Koleksiyon	: Hapıç Kocaman
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kuyuluk
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1994
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendisi dokuması
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 01.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1994
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Yöredeki Adı	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 94x270
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 34
Yatay Yönde (Atkı)	: 35
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, kıl
Uygulanan Teknik	: Zili
Kullanılan Renkler	: Mor, Lila, Yeşil, kırmızı, beyaz, siyah
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Çiçek ve yaprak,gonca motifleri
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Birim raporlu kompozisyon ile yana ve yukarıya doğru diyagonal tekrar eden menekşe motifleri, kırmızı zemin üzerine düzenli bir şekilde sıralanmıştır. Kenarlar suyu dokumanın çevresini kaplamaktadır. Menekşe motifinin goncaları iki yaprak arasında yer almıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Hapıç KOCAMAN
Doğum Yeri ve Yılı : Silifke 1955
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 4
Motif No	: 7,8
İlgili Koleksiyon	: Semiha YILDIZ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kuyuluk
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1987
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Çuval
İnceleme Tarihi	: 01.10 2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1986
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Tırlık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 69x137
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 45
Yatay Yönde (Atkı)	: 44
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Kullanılan Renkler	: Sarı, pembe Açık pembe, yeşil, açık sarı, açık mavi beyaz mor, lacivert, siyah
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Sembolik Bezeme	: Elti eltiye küstü, yar yâre küstü.
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Kompozisyon	: Enine bordürlü kompozisyon şeklinde motifler düzenli bir şekilde zemine yerleştirilmiştir. Bordür kenarları ince çizgiler halinde düz dokumalarla belirginleştirilmiştir. Dokumanın arkası desensizdir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Semiha YILDIZ
Doğum Yeri ve Yılı : Silifke 1971
Öğrenim Durumu : Ortaöğretim

Örnek No	: 5
Motif No	: 9, 10, 11, 12
İlgili Koleksiyon	: Ayşe SARI
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1959
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Seccade
İnceleme Tarihi	: 03.10. 2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Seccade
Yöredeki Adı	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 98x136
Dokuma	:
Yoğunluğu(10cm'de	
Dikey Yönde (Çözüğü)	: 46
Yatay Yönde (Atkı)	: 50
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Zili
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, siyah, beyaz, turuncu, pembe, açık, yeşil, mavi açık mavi, sarı, açık sarı, limonküfü
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Çiçek, yaprak, dal
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi, kenar suyu, göbek
Sembolik Bezeme	: Üçayak, eli belinde
Kompozisyon	: Dokumanın ortasında göbek içerisinde bitkisel ve geometrik motifler kullanılmıştır. Göbeğin etrafı dikdörtgen şeklinde suyuyla çevrilidir. Göbeğin üst tarafında enine ince bordür içerisinde turuncu motifleri bulunmaktadır. Dikdörtgenin çevresi çiçek ve dallarla çevrilmiştir. Seccadenin sağ ve sol yanında ala boncuk, üst ve alt kısmında eli belinde motifli kompozisyonu tamamlamaktadır.

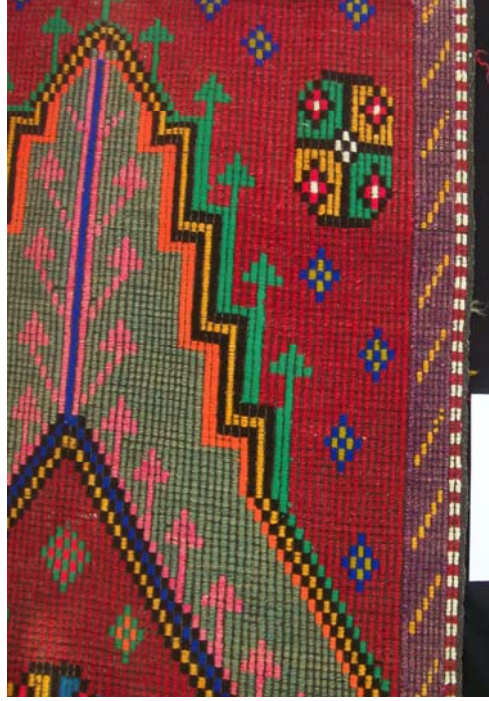
Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Ayşe SARI
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin1942
Öğrenim Durumu : Okuma yazma bilmiyor

Örnek No	: 6
Motif No	: 13, 14, 15, 16
İlgili Koleksiyon	: Ayşe SARI
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1959
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Seccade
İnceleme Tarihi	: 13.10. 2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Seccade
Yöredeki Adı	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 77x117
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 61
Yatay Yönde (Atkı)	: 48
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Zili
Kullanılan Renkler	: Yeşil, açık yeşil, pembe, mavi, beyaz, siyah, mor, turuncu, kınalı sarı
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Turunç
Geometrik Bezeme	: Dillikli yıldız, dikdörtgen, düz çizgi
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk
Sembolik Bezeme	: Üçayak, hayat ağacı
Kompozisyon	: Dokuma ortasında bulunan mihrap içerisinde hayat ağacı motifi vardır. Zili tekniği kullanılarak turunç motifi kompozisyonda mihrabın altında bulunan kare içerisindeki yıldız motifinin üst ve iki yanında yer almıştır. Aynı motif mihrabın dış kısmında iki yanda tekrarlanmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Ayşe SARI
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin1942
 ğrenim Durumu : Okuma yazma bilmiyor

Örnek No	: 7
Motif No	: 17
İlgili Koleksiyon	: Ayşe SARI
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1982
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Yaygı
İnceleme Tarihi	: 13.10. 2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1982
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 70x118
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 54
Yatay Yönde (Atkı)	: 54
Kullanılan Araçlar	: İstar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Cicim
Kullanılan Renkler	: Pembe, turuncu, yeşil, lacivert, kırmızı, mavi, siyah, sarı, beyaz
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Geometrik Bezeme	: Satranç, dikdörtgen, düz çizgi
Sembolik Bezeme	: Eli belinde, benek
Kompozisyon	: Yatay ince bordürler şeklinde kilim tekniğiyle başlangıç yapılmıştır. Benek motifi birbirine bağlı şekilde geometrik diyagonal tekrarlar oluşturmuş, pıtrak motifi kutuların içerisine yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Ayşe SARI
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1942
Öğrenim Durumu : Okuma yazma bilmiyor

Örnek No	: 8
Motif No	: 18
İlgili Koleksiyon	: Ayşe SARI
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1959
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yaygı
İnceleme Tarihi	: 13.10. 2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili Döşeme
Yöredeki Adı	: Dillikli Döşeme
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 177x290
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 44
Yatay Yönde (Atkı)	: 47
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Zili, dillikli döşeme
Kullanılan Renkler	: Beyaz, sarı, siyah, bordo, pembe, lacivert
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Benek denilen çiçekler
Geometrik Bezeme	: Sekiz yıldız, dikdörtgen, çokgen, düz çizgi
Sembolik Bezeme	: Yar yâre küstü, Suyolu,
Kompozisyon	: Sürekli birbirini tekrar eden yıldızlar kompozisyonun tamamına eşit dağılmıştır. Yörede çat kılı ve birbiriyle birbirleriyle birleşen motifler yıldızların etrafını çevirmiştir. Benek, suyolu, ala boncuk dokumanın çevresini sırasıyla dolanmaktadır. Dokumanın iki ucuna Yar yare küstü motifleri yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Ayşe SARI
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1942
Öğrenim Durumu : Okuma yazma bilmiyor

Örnek No	: 9
Motif No	: 19
İlgili Koleksiyon	: Fatma SARI
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale KÖYÜ
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1978
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Çuval
İnceleme Tarihi	: 13.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1978
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Cicim Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 70x120
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 54
Yatay Yönde (Atkı)	: 54
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Cicim
Kullanılan Renkler	: Pembe, kırmızı, mavi, yeşil, turuncu, sarı, siyah, beyaz
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Çakmak,
Sembolik Bezeme	: Yar yâre küstü
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Dokuma kilim tekniği kullanılarak düz dokumayla başlamış, Çakmak, Pıtrak ve yay yâre küstü motifi kompozisyona sırasıyla yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Fatma SARI
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1968
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 10
Motif No	: 20
İlgili Koleksiyon	: Fatma SARI
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1977
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 13.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1977
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 75x152
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 56
Yatay Yönde (Atkı)	: 46
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Cicim
Kullanılan Renkler	: Beyaz, kahverengi, kınalı sarı, bordo, mor, pembe, sarı
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Gözlü pıtrak
Nesneli Bezeme	: Çatılı bıçkı
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Yatay bordürlü kompozisyonda bordürler arası Düz dokuma çizgilerle kesinleşmiştir. Bordürlerde çatıklı, gözlü pıtrak motifleri birbirini tekrarlayarak kompozisyona yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Fatma SARI
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin1968
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 11
Motif No	: 21,22
İlgili Koleksiyon	: Ayşe ALTINTAŞ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1960
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Seccade
İnceleme Tarihi	: 13.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1960
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış
Ürünün Cinsi	: Seccade
Yöredeki Adı	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 119x189
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 44
Yatay Yönde (Atkı)	: 50
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Zili
Kullanılan Renkler	: Pembe, Sarı, bordo, mor, yeşil, lacivert, turuncu, kırmızı
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Gül
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk, çakmak
Sembolik Bezeme	: Üçayak, hayat ağacı
Geometrik Bezeme	: Düz çizgi, dikdörtgen
Kompozisyon	: Mihrap ala boncuk motifiyle çevrilmiştir. Bunu çevreleyen gül motifleri eşit şekilde seccadenin her yerinde sıralanmıştır. Kenar suyu motifi ve ala boncuk motifi gülleri çevrelemiştir. Seccadenin ayakucunda, üçayak ve çakmak motifleri yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Ayşe ALTINTAŞ
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1946
Öğrenim Durumu : Okuma, yazma bilmiyor

Örnek No	: 12
Motif No	: 23
İlgili Koleksiyon	: Hediye GİLİK
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1967
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 13.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1966
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 64x130
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 47
Yatay Yönde (Atkı)	: 40
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Cicim
Kullanılan Renkler	: Sarı, kırmızı, pembe, siyah, beyaz
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Sembolik Bezeme	: İt izi, çakmak
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Enine bordürlü kompozisyon it izi çakmak ve pıtrak motifleri birbirlerinden bağımsız ve sıralı şekilde yerleştirilmiştir. Motif dışında kalan kısımlar düz dokumadır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Hediye G L K
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1948
 ğrenim Durumu : Okuma, yazma biliyor

Örnek No	: 13
Motif No	: 24
İlgili Koleksiyon	: Hediye GİLİK
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1967
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Hatıra
İnceleme Tarihi	: 13.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili Dokuma Yaygı
Yöredeki Adı	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 146x297
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 48
Yatay Yönde (Atkı)	: 38
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, Pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Gilikli döşeme
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, Sarı, Kınalı sarı, Pembe, Yeşil, bordo, Beyaz, Lacivert, Mavi, Kahverengi
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Sekiz köşeli yıldız, dikdörtgen
Sembolik Bezeme	: Eli belinde, Yar yâre küstü
Kompozisyon	: Kenarları çat kılı denen beneklerle çevrelenmiş sekiz köşeli yıldızlar kompozisyonda birim tekrarı yaparak dağılmışlardır. Dokumanın uç kısımlarında eli belinde kız motifi tersli düzlü yerleştirilmiştir. En uç kısımlarda yar yâre küstü motifi kullanılmıştır. Geri kalan kısımlarda düz dokuma yapılmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Hediye Gilik
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1948
Öğrenim Durumu : Okuma, yazma biliyor.

Örnek No	: 14
Motif No	: 25
İlgili Koleksiyon	: Hediye Gilik
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1967
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hatıra
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 13.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili Döşeme
Yöredeki Adı	: Satranç Döşeme
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 104x296
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 38
Yatay Yönde (Atkı)	: 43
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, kıl, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Satranç döşeme
Kullanılan Renkler	: Kınalı sarı, sarı, pembe, gri, lacivert, yeşil, mavi, beyaz, siyah
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Satranç, kare, dikdörtgen, düz çizgi
Sembolik Bezeme	: Suyolu
Kompozisyon	: Birim tekrarı olan kompozisyon, Satranç motifi statik tekrarlarla kompozisyona dağılmış.

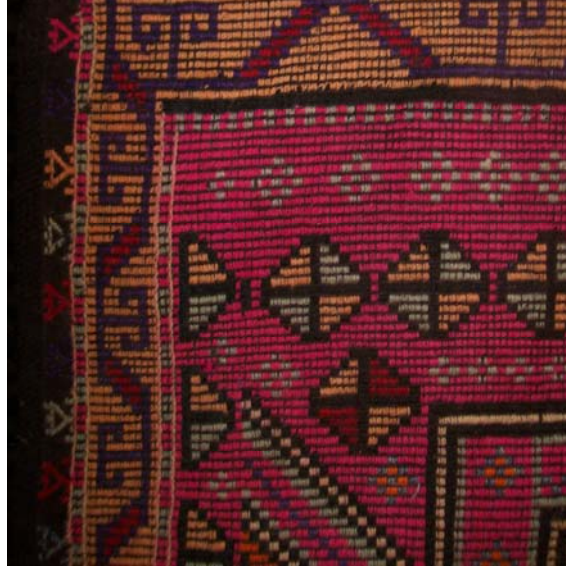
Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Hediye Gilik
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1948
 ğrenim Durumu : Okuma, yazma biliyor

Örnek No	: 15
Motif No	: 26,27
İlgili Koleksiyon	: Hediye GİLİK
Koleksiyonun Açık Adresi	: Kale Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1967
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Seccade
İnceleme Tarihi	: 13.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1964
Bugünkü Durumu	: Onarılmış
Ürünün Cinsi	: Seccade
Yöredeki Adı	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 107x135
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 46
Yatay Yönde (Atkı)	: 57
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: namazlık
Kullanılan Renkler	: Sarı, kırmızı, siyah, pembe, limonküfü beyaz, mor, turuncu
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Turunç
Geometrik Bezeme	: Yıldız,dikdörtgen,düz çizgi
Sembolik Bezeme	: Üçayak, bereket
Kompozisyon	: Yarım raport şeklinde düzenlendiği tespit edilmiştir. Yıldızı çevreleyen geometrik şekil bir tam bir yarım kullanılmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Hediye GİLİK
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin1948
Öğrenim Durumu : Okuma, yazma biliyor

Örnek No	: 16
İlgili Koleksiyon	: Fatma MERCAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1947
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış, onarım görmüş
Ürünün Cinsi	: Heybe
Yöredeki Adı	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 45x150
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 50
Yatay Yönde (Atkı)	: 58
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Çul
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, sarı, turuncu, siyah, beyaz, pembe, mor
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen,kare
Kompozisyon	: Desen tekrarı kullanılarak oluşturulmuş kompozisyonda, Ala boncuk motifinin çevrelediği pıtrak motifleri görülür.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Fatma Mercan
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1932
Öğrenim Durumu : Okuma, yazma bilmiyor

Örnek No	: 17
İlgili Koleksiyon	: Fatma MERCAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1947
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Yöredeki Adı	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 72x132,5
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 58
Yatay Yönde (Atkı)	: 50
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, Pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Çul
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, turuncu, mavi kahve mor, beyaz, siyah, sarı
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Figürlü Bezeme	: Sülük
Nesneli Bezeme	: Bıçkı(eğ)
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen,düz çizgi
Sembolik Bezeme	: Koltuğu bohçalı, sığır sidiği, yar yâre küstü
Kompozisyon	: Enine bordürlü kompozisyon içerisinde pıtrak gibi bitkisel, sembolik, yayyareküstü,sülük gibi figürlü vebıçkı gibi nesneli bezemeler yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Fatma MERCAN
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1932
Öğrenim Durumu : Okuma yazma bilmiyor

Örnek No	: 18
Motif No	: 27, 28, 29, 30
İlgili Koleksiyon	: Tuğba MENTEŞE
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 2006
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Heybe
Yöredeki Adı	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 50x150
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 44
Yatay Yönde (Atkı)	: 45
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: heybe
Kullanılan Renkler	: Pembe, kırmızı, sarı, yeşil, siyah, beyaz
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Kare, dikdörtgen, düz çizgi
Figürlü Bezeme	: Kuş,
Nesneli Bezeme	: Çakmak
Sembolik Bezeme	: Uçayak, eli belinde, hayat ağacı, benek
Kompozisyon	: Kilim, zili ve cicim tekniği kullanılan heybenin iki yanında kuş motifleri geometrik çizgilerle çevrelenmiştir. Heybenin orta kısmında hayat ağacı motifleri aralıklı olarak yerleştirilip araları ala boncuk motifleriyle süslenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Tuba MENTEŞE
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1984
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 19
Motif No	: 31
İlgili Koleksiyon	: Tuğba MENTEŞE
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 2006
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Hatıra
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Yaygı
Yöredeki Adı	: Yaygı
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 67x100
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 40
Yatay Yönde (Atkı)	: 44
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Çul
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, pembe, limonküfü, gri, sarı, bordo, siyah, beyaz
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Sembolik Bezeme	: Ala boncuk, suyolu
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Geometriksel Suyolu motifleri dikine farklı renklerde kullanılmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Tuğba MENTEŞE
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1984
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 20
Motif No	: 32
İlgili Koleksiyon	: Tuğba MENTEŞE
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 2006
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Paspas
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1996
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Heybe
Yöredeki Adı	:
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 56x146
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 57
Yatay Yönde (Atkı)	: 62
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, Pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Heybe
Kullanılan Renkler	: Turuncu, yeşil pembe, kırmızı, sarı, siyah, beyaz
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Gözlü pıtrak
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, kare, düz çizgi
Sembolik Bezeme	: Ala boncuk
Kompozisyon	

Ala boncuk motifleriyle oluşturulmuş kareler içerisine gözlü pıtrak motifleri yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :

Adı Soyadı : Tuğba Menteşe

Doğum Yeri ve Yılı : Mersin1984

Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 21
Motif No	: 33
İlgili Koleksiyon	: Fatma MERCAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Saklanıyor
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1973
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili Döşeme
Yöredeki Adı	: Dillikli Döşeme
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 128x154
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 57
Yatay Yönde (Atkı)	: 62
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Döşeme çul, dillikli döşeme
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, pembe, beyaz, siyah, sarı, yeşil, turuncu, gri, mor
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Turunç
Geometrik Bezeme	: Yıldız, Gül, baklava dilimi, dikdörtgen
Sembolik Bezeme	: Eli belinde, hayat ağacı, ala boncuk
Kompozisyon	: Zili tekniğiyle dokunan döşemenin uç kısımlarına cicim tekniğiyle eli belinde motifi yerleştirilmiştir. Dokuyucular tarafından çok kullanılan turunç motifi baklava dilimlerinin içerisinde yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Fatma MERCAN
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1956
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 22
Motif No	: 34
İlgili Koleksiyon	: Fatma MERCAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Saklanıyor
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1974
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 66x143
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 46
Yatay Yönde (Atkı)	: 51
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün Pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, siyah, yeşil, kınalı sarı, mor, bordo, siyah beyaz, lacivert
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Sembolik Bezeme	: Sığır sidiği, Üçayak, eli belinde
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Çuvalın alt zemini beyaz kilim tekniğinde düz dokuma yapılmış üzeri cicim tekniğiyle seyrek olarak renkli motiflerle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Fatma MERCAN
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1956
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 23
Motif No	: 35
İlgili Koleksiyon	: Fatma MERCAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: yolluk
İnceleme Tarihi	: 16. 10. 2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1973
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 69x148
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 46
Yatay Yönde (Atkı)	: 51
Kullanılan Araçlar	: İstar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Turuncu, pembe, açık yeşil, kırmızı, kınalı sarı, mor
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Sembolik Bezeme	: Eli belinde, uçayak, sığır sidiği
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	:

Çuvalın alt zemini beyaz kilim tekniğinde düz dokuma yapılmış üzeri cicim tekniğiyle seyrek olarak renkli motiflerle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi : Fatma MERCAN
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1956
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 24
Motif No	: 36,37
İlgili Koleksiyon	: Fatma MERCAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Seccade
İnceleme Tarihi	: 16.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1967
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Seccade
Yöredeki Adı	: Seccade
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 118x154
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 44
Yatay Yönde (Atkı)	: 54
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Atlamalı Zili
Yöredeki Adı	: Namazlağı
Kullanılan Renkler	: Limon küfü, pembe, turuncu, sarı, mavi, kırmızı, lacivert, siyah, beyaz
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Turunç
Geometrik Bezeme	: Yıldız, dikdörtgen
Nesneli Bezeme	: Çakmak, ala boncuk
Sembolik Bezeme	: Mihrap, üçayak, benek
Kompozisyon	: Zili tekniğiyle yapılan seccadenin üzerine 4 adet mihrabı temsil eden geometrik şekil konulmuştur. Her mihrap bir mezhebi temsil etmektedir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Fatma MERCAN
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin1956
 ğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 25
Motif No	: 38,39
İlgili Koleksiyon	: Teslime AVCI
Koleksiyonun Açık Adresi	: Emirler Köyü
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1979
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Saklanıyor
İnceleme Tarihi	: 17.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1977
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 138x191
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 43
Yatay Yönde (Atkı)	: 45
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Kınalı sarı, yeşil, pembe, lacivert, kırmızı, beyaz, siyah, mavi, bordo
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Sembolik Bezeme	: Koltuğu bohçalı
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Kilim tekniğiyle bordürler şeklinde dokunan çuvalar dikilerek birleştirilmiştir. Bordürlerin arası cicim tekniğinde motiflerle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Teslime AVCI
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1963
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 26
İlgili Koleksiyon	: Huriye BAŞER
Koleksiyonun Açık Adresi	: Mezitli Viranşehir
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1968
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kullanım eşyası
Koleksiyondaki Yeri	: Heybe
İnceleme Tarihi	: 18.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1968
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Heybe
Yöredeki Adı	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 60x163
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 52
Yatay Yönde (Atkı)	: 47
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk,
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: heybe
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe, siyah, beyaz, sarı
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, kare, düz çizgi
Kompozisyon	: Heybenin iki yanı ala boncuk motifiyle ikiye bölünmüş, ve içleri cicim tekniğiyle bezenmiştir. Diğer kısımlar düz dokumadır.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Huriye BAŞER
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1949
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 27
Motif No	: 40
İlgili Koleksiyon	: Huriye BAŞER
Koleksiyonun Açık Adresi	: Mezitli Viranşehir
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1967
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kullanım eşyası
Koleksiyondaki Yeri	:
İnceleme Tarihi	: 18.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1967
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 70x145
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 52
Yatay Yönde (Atkı)	: 47
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Pembe, açık pembe, mavi, kınalı sarı, açık yeşil, koyu yeşil, mor, kırmızı, turuncu
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Çakmak, Bıçkı
Geometrik Bezeme	: Düz çizgi, dikdörtgen
Kompozisyon	: Enine bordürlü kompozisyon ve düz dokumadan oluşmaktadır. Cicim tekniğiyle motifler bordürler arası yerleştirilmiştir.

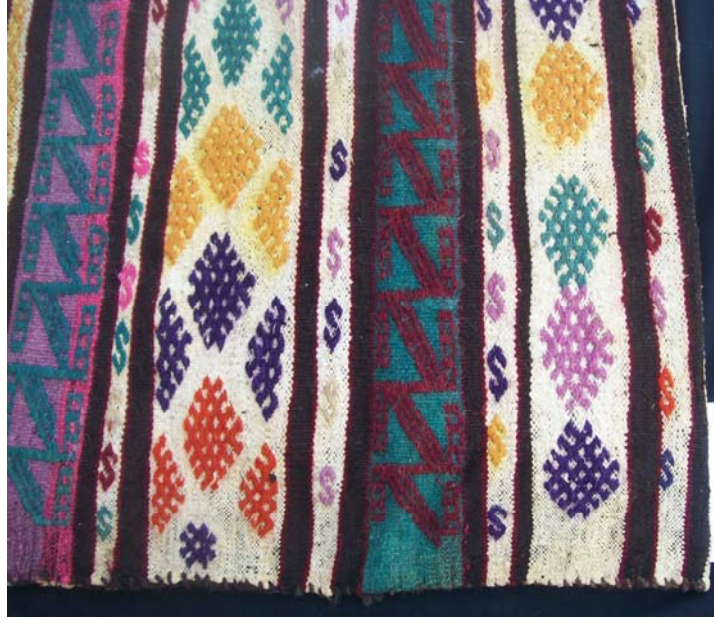
Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Huriye BAŞER
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1949
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 28
İlgili Koleksiyon	: Huriye BAŞER
Koleksiyonun Açık Adresi	: Mezitli Viranşehir
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1968
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi dokuması
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanım eşyası
İnceleme Tarihi	: 18.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1968
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 72x134
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 44
Yatay Yönde (Atkı)	: 33
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, Pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Pembe, Lacivert, turuncu, lila, Sarı, Mor, Bordo, Yeşil, Kırmızı, Kahverengi
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Bıçkı, Çakmak
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Enine bordürlü kompozisyon, Bordürler arası kesin çizgilerle belirlenmiştir. Cicim tekniği kullanılarak motifler bordürler arasına yerleştirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Huriye BAŞER
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin1949
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 29
İlgili Koleksiyon	: Huriye BAŞER
Koleksiyonun Açık Adresi	: Mezitli Viranşehir
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1968
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Hatıra
İnceleme Tarihi	: 18.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Seccade
Yöredeki Adı	: Namazlık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 108x148
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 53
Yatay Yönde (Atkı)	: 53
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, Kıl, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Dillikli seccade
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, sarı, turuncu, beyaz, siyah kahverengi, mor
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Turunç
Geometrik Bezeme	: Baklava dilimi, dikdörtgen
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk
Sembolik Bezeme	: Benek, eli belinde
Kompozisyon	: Zili dokumanın iki kenarları cicim tekniğiyle dokumuştur üçgen ve baklava dilimlerinden oluşan kompozisyonun içleri turunç ve benek motifleriyle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Huriye BAŞER
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1949
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 30
Motif No	: 41, 42, 43
İlgili Koleksiyon	: Mukaddes TOKEL
Koleksiyonun Açık Adresi	: Mili Egemenlik Cad. Şahin Apt. No:10
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 19.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1973
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 70x144
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de)	:
Dikey Yönde (Çözüğü)	: 52
Yatay Yönde (Atkı)	: 58
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit, bıçak
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk ipi
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Cicim
Kullanılan Renkler	:
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Sembolik Bezeme	: Üçayak, yar yâre küstü, sığır sidiği, koltuğu bohçalı.
Kompozisyon	: Motifleri bordürler içerisine sıklıkla yerleştirilmiştir. Bordür kenarları sığır sidiği motifiyle çevrelenmiştir. Kesin çizgiler bordürlerin iki kenarında rastlanmaktadır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Mukaddes TOKEL
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1954
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 31
Motif No	: 44,45
İlgili Koleksiyon	: Huriye DEVECİ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt No:13
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1997
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1997
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Heybe
Yöredeki Adı	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 47x135
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 45
Yatay Yönde (Atkı)	: 52
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkir
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Zili
Kullanılan Renkler	: Sarı, kırmızı sarı, yeşil, kırmızı, mor, bordo mavi, siyah
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Yıldız, bayat imi, dikdörtgen, kare
Nesneli Bezeme	: Göz boncuğu, ala boncuk
Sembolik Bezeme	: Benek,
Kompozisyon	: Zili tekniğiyle dokunan heybenin iki yanı ala boncuk motifleriyle çevrelenmiştir. Bu çerçevenin içi yine ala boncuk ve pıtrak motifinden oluşan çerçeveye çevrilmiş kompozisyonun ortası yıldız ve benek motifleriyle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Huriye DEVECİ
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1957
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 32
Motif No	: 46
İlgili Koleksiyon	: Huriye DEVECİ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt No:13
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1982
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi üretimi
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1982
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 63x140
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 50
Yatay Yönde (Atkı)	: 44
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Sarı, kınalı sarı, açık yeşil, kırmızı, mor, turuncu, mavi, siyah
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Sembolik Bezeme	: Üç Ayak, yar yâre küstü
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Düz dokuma çuvalın üzeri cicim tekniğinde motiflerle bezenmiştir. Motifler düzenli bir şekilde tekrar edilerek kompozisyon oluşturulmuştur.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Huriye DEVECİ
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1957
 ğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 33
Motif No	: 47
İlgili Koleksiyon	: Huriye DEVECİ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt No:13
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1981
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Torba
Yöredeki Adı	: Yem Torbası
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 35x65
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 47
Yatay Yönde (Atkı)	: 40
Kullanılan Araçlar	: İstar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk, kıl
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Kıl torba
Kullanılan Renkler	: Siyah, beyaz, kırmızı sarı, lacivert, pembe, bordo, beyaz, kahverengi, kırmızı.
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Bıçkı, Ala boncuk
Sembolik Bezeme	: Sığır sidiği
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Düz dokuma yapılan torbanın üzeri cicim tekniğiyle motiflerle bezenmiştir. Motifler bordürler arasında sıralanmıştır. Bordürler arası kesin çizgilerle belirtilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Huriye DEVECİ
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1957
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 34
Motif No	: 48
İlgili Koleksiyon	: Huriye DEVECİ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt No:13
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1996
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1996
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Heybe(Çanta)
Yöredeki Adı	: Heybe(Çanta)
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 27x30(Askı boyu:78cm)
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 48
Yatay Yönde (Atkı)	: 37
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, kıl, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Çanta
Kullanılan Renkler	: Pembe, açık yeşil, kırmızı, beyaz, yeşil, mavi, siyah
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk
Geometrik Bezeme	: Kare
Kompozisyon	: Düz dokumanın üzeri cicim tekniğiyle pıtrak motifleriyle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Huriye DEVECİ
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1957
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 35
Motif No	: 49
İlgili Koleksiyon	: Huriye DEVECİ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt No:7/13
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1981
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 68x149
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 47
Yatay Yönde (Atkı)	: 45
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Pembe, kınalı sarı, mor, siyah, beyaz, lacivert, yeşil, açık kırmızı, kırmızı
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Figürlü Bezeme	: Kelebek
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Dokumanın üzeri cicim dokumayla bezenmiştir. Motifler bordürler arasına sıklıkla yerleştirilmiştir. Bordürler arası kesin çizgiler çift sıra dokunmuştur.

Kaynak kişinin künyesi

Adı Soyadı : Huriye DEVECİ
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1957
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 36
Motif No	: 50
İlgili Koleksiyon	: Huriye DEVECİ
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt No:13
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1997
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Kilim
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1996
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili Döşeme
Yöredeki Adı	: Dillikli Döşeme
Ürünün Boyutları(En x Boy)	: 147x247
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 48
Yatay Yönde (Atkı)	: 48
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Dillikli Döşeme
Kullanılan Renkler	: Kahverengi, siyah, kırmızı, gri, lacivert, sarı, mavi, Beyaz
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Turunç
Geometrik Bezeme	: Yıldız, dikdörtgen
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk
Kompozisyon	: Zili dokumanın kenarları benek motifliyle döşenmiştir. Benek motifli çerçevenin içerisi ala boncuk motifliyle çevrili baklava dilimli çerçevelerden oluşmaktadır. Çerçevelerin içi yıldız motifliyle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :

Adı Soyadı : Huriye DEVECİ
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1957
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 37
Motif No	: 51
İlgili Koleksiyon	: Meryem KARAOĞLAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt. No:8/17
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1980
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 64x170
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 52
Yatay Yönde (Atkı)	: 46
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk, deve yünü
Uygulanan Teknik	: Cicim, Kilim
Yöredeki Adı	: Cicim
Kullanılan Renkler	: Kahverengi, sarı, kırmızı, beyaz, gri, kınalı sarı, pembe
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Deve yününden yapılan düz dokumanın içi kesin çift çizgili enine bordürlerle dokunmuştur. Bordürlerin içi cicim tekniğiyle pıtrak ve bıçkı gibi motiflerle bezenmiştir. Bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :

Adı Soyadı : Meryem KARAOĞLAN

Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1960

Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 38
Motif No	: 52
İlgili Koleksiyon	: Meryem KARAOĞLAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda Apt. No:8/17
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1980
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1978
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 68x137
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 54
Yatay Yönde (Atkı)	: 48
Kullanılan Araçlar	: İstar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Pembe, kınalı sarı, beyaz, siyah, mavi, kavun içi, açık yeşil, bordo, mor
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Figürlü Bezeme	: Kelebek, elti eltiye küstü
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Sembolik Bezeme	: Gözlü pıtrak
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Farklı renklerde düz dokuma yapılmış bordürlerin içleri cicim tekniğinde pıtrak bıçkı, kelebek, elti eltiye küstü ve gözlü pıtrak motifleriyle bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Meryem KARAOĞLAN
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1960
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 39
Motif No	: 52
İlgili Koleksiyon	: Raziye KARAOĞLAN
Koleksiyonun Açık Adresi	: Mezitli
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1980
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi dokuması
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 19.10.2009
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1980
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 68x137
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 54
Yatay Yönde (Atkı)	: 48
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Mavi, beyaz, lacivert, siyah, turuncu, yeşil, açık yeşil, kahverengi, pembe, kırmızı, kınalı sarı
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Figürlü Bezeme	: Elti eltiye küstü
Nesneli Bezeme	: Çakmak
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Düz dokuma yapılan çuvalın üzeri cicim tekniğinde pıtrak, çakmak, Elti eltiye küstü motiflerle bezenmiştir. Bordür cicim tekniği kullanılarak yapılmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Raziye KARAOĞLAN
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1933
Öğrenim Durumu : Yok

Çizim No	: 40
Motif No	: 53
İlgili Koleksiyon	: Mukaddes TOKEL
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda apt. no 7/14
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Çeyiz
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 22.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1973
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Heybe
Yöredeki Adı	: Heybe
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 65x147
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 44
Yatay Yönde (Atkı)	: 37
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas kirmen
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Heybe
Kullanılan Renkler	: Beyaz, turuncu, yeşil, kırmızı, siyah, sarı, lacivert
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Ala boncuk, çakmak
Geometrik Bezeme	: Kare, Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Düz dokuma heybenin üzeri ala boncuk motifiyle karelere ayrılmıştır. Her karenin içerisine pıtrak motifi cicim tekniğiyle dokunmuştur nazarı önlemek için çakmak motifi heybenin ortasına gelişi güzel yerleştirilmiştir.

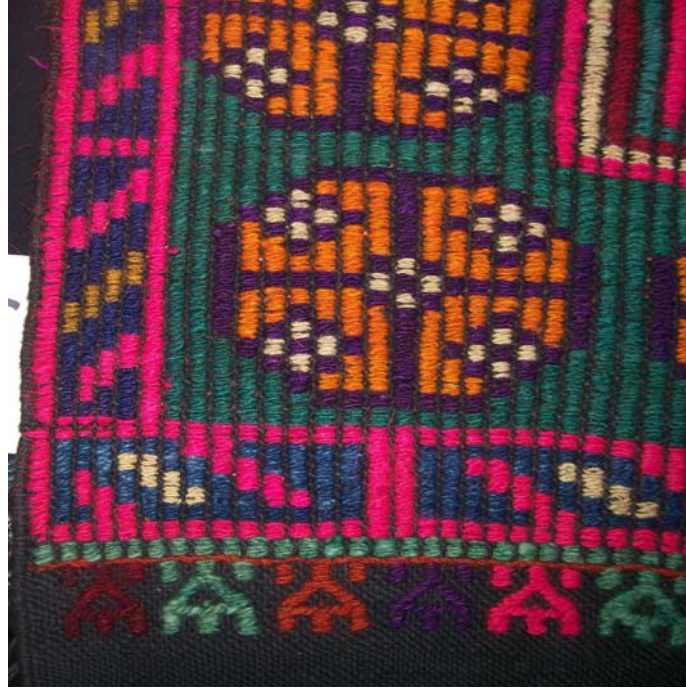
Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Mukaddes TOKEL
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1954
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 41
Motif No	: 54
İlgili Koleksiyon	: Mukaddes TOKEL
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda apt. no 7/14
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Seccade
İnceleme Tarihi	: 22.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Seccade
Yöredeki Adı	: Namazlık
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 100x145
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 43
Yatay Yönde (Atkı)	: 36
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas kirmen
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: DillikliDokuma
Kullanılan Renkler	: Açık yeşil, koyu yeşil, turuncu, pembe, sarı, siyah, Beyaz
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Turunç, yonca
Sembolik Bezeme	: Üçayak, benek
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Zili dokuma seccadenin kenarları turunç motifleriyle çevrelenmiştir. Tek mihraplı dokumanın ortası dikdörtgen çerçeve içerisinde yonca şeklinde 3 adet mihrabın ayak kısmında bitkisel motif yerleştirilmiştir. Benek motif kompozisyona geliş güzel yerleştirilmiştir.

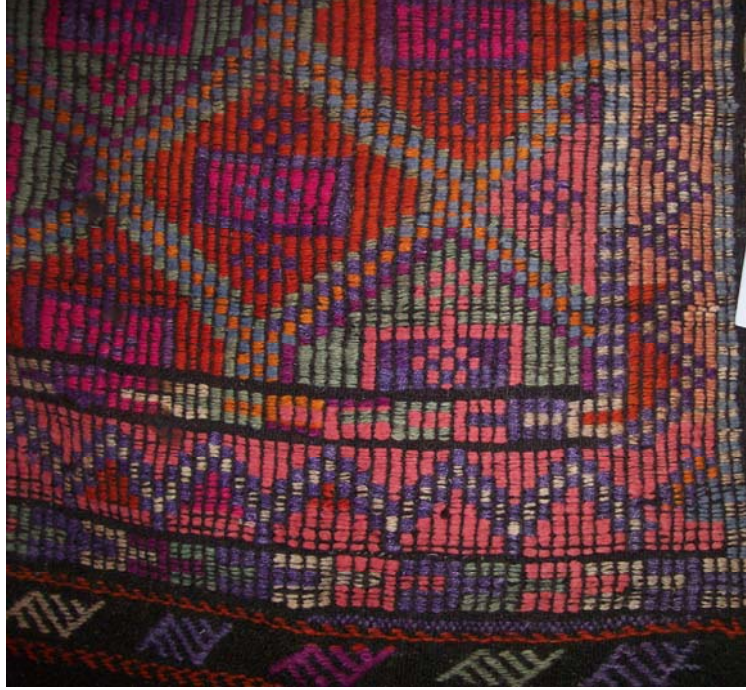
Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Mukaddes TOKEL
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1954
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 42
Motif No	: 55
İlgili Koleksiyon	: Mukaddes TOKEL
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda apt. no 7/14
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Mutfak döşemesi
İnceleme Tarihi	: 22.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili döşeme
Yöredeki Adı	: Dillikli döşeme
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 170x278
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 40
Yatay Yönde (Atkı)	: 36
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirmen
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk, kıl
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Dillikli döşeme
Kullanılan Renkler	: Pembe, mor, turuncu, mavi, siyah, beyaz, kırmızı, yeşil
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Nesneli Bezeme	: Bıçkı
Sembolik Bezeme	: Eğri su
Geometrik Bezeme	: Kare ,dikdörtgen
Kompozisyon	: Zili dokumanın iki ucu bıçkı motifiyle cicim tekniğinde bezenmiştir. Ala boncuk motifiyle zikzak şeklinde çerçevelenen kompozisyonun içi baklava dilimi şeklinde tekrarlanan geometrik motiflerle bezenmiştir. Motiflerin içi biri çerçeveli 3 adet benekle çevrilidir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Mukaddes TOKEL
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1954
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 43
Motif No	: 56
İlgili Koleksiyon	: Mukaddes TOKEL
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda apt. no 7/14
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1974
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Döşeme
İnceleme Tarihi	: 22.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili Döşeme
Yöredeki Adı	: Döşeme, çul, satranç, toplamalı satranç
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 140x230
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 45
Yatay Yönde (Atkı)	: 42
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Toplamalı satranç
Kullanılan Renkler	: Kahverengi, siyah, beyaz, turuncu, kırmızı, pembe, mor
Bezeme Konuları	:
Geometrik Bezeme	: Satranç, dikdörtgen, kare
Sembolik Bezeme	: Ala boncuk
Kompozisyon	: Birim tekrarlı kompozisyonda satranç motifleri verev şekilde üçgen ve kareler oluşturup dokuma üzerine yerleştirilmiştir.
	:

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Mukaddes TOKEL
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1954
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 44
İlgili Koleksiyon	: Mukaddes TOKEL
Koleksiyonun Açık Adresi	: Bakanlık cad. Eda apt. no 7/14
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1984
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi üretimi
Koleksiyondaki Yeri	: Yolluk
İnceleme Tarihi	: 22.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1984
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Çuval
Yöredeki Adı	: Çuval
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 64x139
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 54
Yatay Yönde (Atkı)	: 54
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim, kilim
Yöredeki Adı	: Tırlık
Kullanılan Renkler	: Pembe, beyaz, turuncu, kahverengi, yeşil, koyu yeşil, açık mavi, kırmızı, lacivert
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Pıtrak
Sembolik Bezeme	: Eli belinde, eğri su(Sığır sidiği), bereket
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Enine bordürlü kompozisyon, Bordürler arası kesin çizgilerle belirtilmiştir. Kalan yerler kilim tekniğinde düz dokumadır. Bordürlerin araları, eli belinde, pıtrak ve sığır sidiği motifleriyle kaplanmıştır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Mukaddes TOKEL
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1954
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 45
Motif No	: 57
İlgili Koleksiyon	: Selime ŞENAYAR
Koleksiyonun Açık Adresi	: Viranşehir Mahallesi, Viranşehir caddesi No 106 Mezitli
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1990
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi üretimi
Koleksiyondaki Yeri	: Çul
İnceleme Tarihi	: 08.11.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1989
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili Döşeme çul
Yöredeki Adı	: Dilikli döşeme
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 179x205
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözgü	: 38
Yatay Yönde (Atkı)	: 44
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Atlamalı döşeme
Kullanılan Renkler	: Açık mavi, mor, sarı, siyah, bordo, gri, açık, yeşil, pembe
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Hercai menekşe, yaprak, dal
Sembolik Bezeme	: Ala boncuk, benek
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Ala boncuk bordür içerisine benek motifleri yerleştirilerek kompozisyon çerçevelenmiştir. Çerçevenin içi bir ters bir düz menekşe çiçeğiyle döşenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Selime ŞENAYAR
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1965
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 46
Motif No	: 58
İlgili Koleksiyon	: Selime ŞENAYAR
Koleksiyonun Açık Adresi	: Viranşehir Mahallesi, Viranşehir caddesi No 106 Mezitli
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1990
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi üretimi
Koleksiyondaki Yeri	: Mutfak çulu
İnceleme Tarihi	: 08.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1990
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili döşeme
Yöredeki Adı	: Atlamalı döşeme
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 180x295
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 35
Yatay Yönde (Atkı)	: 44
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Döşeme çul
Kullanılan Renkler	: Mor, yeşil, yavruağzı, sarı, kahverengi, beyaz, siyah
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Çiçek, yaprak, dal
Sembolik Bezeme	: Çapraz
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Zili dokumanın kenarları bordür içerisinde çapraz motiflerle bezelidir. Çerçevenin içerisine çiçek motifleri bir sıra düz bir sıra ters olarak yerleştirilmiştir

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Selime ŞENAYAR
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1965
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 47
Motif No	: 59,58
İlgili Koleksiyon	: Selime ŞENAYAR
Koleksiyonun Açık Adresi	: Viranşehir Mahallesi, Viranşehir caddesi No 106 Mezitli
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1990
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi üretimi
Koleksiyondaki Yeri	: Saklanıyor
İnceleme Tarihi	: 08.10,2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1990
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Zili döşeme, Çul
Yöredeki Adı	: Arpalı, yıldızlı döşeme
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 167x290
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 50
Yatay Yönde (Atkı)	: 37
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk, kıl
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Döşeme çul
Kullanılan Renkler	: Mor, sarı, açık ve koyu yeşil, koyu pembe, siyah, kırmızı, bordo
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Çiçek, gonca
Geometrik Bezeme	: Yıldız, Dikdörtgen
Kompozisyon	: Zili dokuma döşemenin kenarları bordür içerisinde gonca ile çerçevelenmiştir. Çerçevenin içerisine baklava dilimi oluşturacak şekilde yıldız çiçeği motifleri bezenmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Selime ŞENAYAR
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1965
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 48
Motif No	: 60
İlgili Koleksiyon	: Selime ŞENAYAR
Koleksiyonun Açık Adresi	: Viranşehir Mahallesi, Viranşehir caddesi No106 Mezitli
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1991
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Kendi üretimi
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 08.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: 1991
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Yolluk
Yöredeki Adı	: Yolluk
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 94x247
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözgü	: 41
Yatay Yönde (Atkı)	: 31
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirkit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk, orlon
Uygulanan Teknik	: Zili
Yöredeki Adı	: Döşeme çul
Kullanılan Renkler	: Mavi, açık mavi, pembe, beyaz, siyah, açık yeşil
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Gonca, yaprak, dal
Geometrik Bezeme	: Yıldız(arpalı), dikdörtgen, düz çizgi
Kompozisyon	: Zili dokumanın kenarları bordür içerisinde gonca şeklinde motiflerle bezelidir. İç kısımda yıldız şeklinde çiçekler baklava dilimi oluşturacak şekilde yapraklarla tekrar ederek sıralanmıştır.

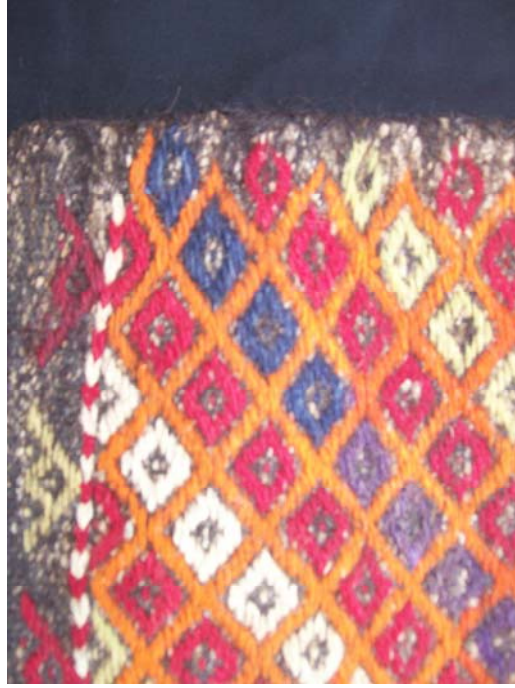
Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Selime ŞENAYAR
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1965
Öğrenim Durumu : İlkokul

Örnek No	: 49
İlgili Koleksiyon	: Sıdıka ŞENAYAR
Koleksiyonun Açık Adresi	: Mezitli Viranşehir cad.No107
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1978
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 08.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Torba
Yöredeki Adı	: Yem torbası
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 30x57
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 44
Yatay Yönde (Atkı)	: 42
Kullanılan Araçlar	: Istar, makas, kirit
Kullanılan Gereçler	: Yün, pamuk, kıl
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Torba
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, turuncu, lacivert, açık yeşil, beyaz, siyah
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	: Yarım pıtrak
Sembolik Bezeme	: Dana gözü
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen, kare
Kompozisyon	: Düz dokuma torbanın üzeri verev şekilde karelere bölünmüştür içleri cicim tekniğinde dana gözü motifleriyle süslüdür.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Sıdıkā ŞENAYAR
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1933
Öğrenim Durumu : Yok

Örnek No	: 50
Motif No	: 61
İlgili Koleksiyon	: Sıdika ŞENAYAR
Koleksiyonun Açık Adresi	: Viranşehir Mahallesi, Viranşehir caddesi No107 Mezitli
Koleksiyona Geliş Tarihi	: 1978
Koleksiyona Geliş Biçimi	: Hediye
Koleksiyondaki Yeri	: Kullanılmıyor
İnceleme Tarihi	: 08.10.2008
Ürünün Yapılış Tarihi	: Bilinmiyor
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Ürünün Cinsi	: Torba
Yöredeki Adı	: Yem torbası
Ürünün Boyutları (En x Boy)	: 30x42
Dokuma Yoğunluğu (10cm'de	:
Dikey Yönde (Çözüğü	: 45
Yatay Yönde (Atkı)	: 42
Kullanılan Araçlar	: Istar, Kirkit, Makas
Kullanılan Gereçler	: Yün, Pamuk
Uygulanan Teknik	: Cicim
Yöredeki Adı	: Torba
Kullanılan Renkler	: Sarı, koyu pembe, mor, beyaz, siyah, açık mavi
Bezeme Konuları	:
Figürlü Bezeme	: Keklik ayağı
Geometrik Bezeme	: Dikdörtgen
Kompozisyon	: Düz dokumanın üzeri cicim tekniği kullanılarak keklik ayağı motifiyle bezenmiştir. Bezemeler verev şekilde kompozisyonda yer alır.

Kaynak Kişi Künyesi :
Adı Soyadı : Sıdıkā ŞENAYAR
Doğum Yeri ve Yılı : Mersin 1933
Öğrenim Durumu : Yok

BÖLÜM .V

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇ

Mersin İli Merkez ve Köylerinden Mezitli, Kale, Emirler, Eskiköy, Fındıkpınarı, Tepeköyde bulunan kirkitli düz dokumaların günümüzdeki durumunu belirtmek amacıyla yapılan bu çalışmada;100 bireye 40 sorudan oluşan bir anket formu uygulanmıştır. Yörede bulunan 50 adet dokuma örneği için bilgi formlarından elde edilen bilgiler ve literatür taraması ile hazırlanmış bu çalışma da şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmalarda elde edilen sonuçlara göre yörede yapılan dokumaların çoğunlukla kadınlar tarafından dokunduğu belirlenmiştir. Dokuyucuların büyük çoğunluğu 30-60 yaş arasında yoğunlaşmaktadır. Dokuyucular genellikle ev hanımı ve ilkokul mezunu bireylerden oluşmaktadır. Eğitim hayatını sürdüren bireyler işleri dolayısıyla dokumacığa zaman ayıramadıklarını belirtmişlerdir.

Araştırma bölgesinde bireyler dokuma uygulaması çoğunlukla annelerinden öğrenmişlerdir. Dokumaları çoğunlukla çeyiz eşyası ve ihtiyacı karşılamak için yapmışlardır. Dokuyucuların çoğunluğu sosyal güvenceye sahiptir. Bahçe işiyle uğraşan bireylerin bile sigorta primlerini kendileri yatırdıkları tespit edilmiştir.

Dokumacılık bölgede açılan Halk Eğitim kurslarıyla desteklenmeye çalışsa da bir kısım dokumacılar dışında bu kurslardan haberdar olmayan bireyler de vardır. Genellikle kilim, cicim, zili, sumak dokumanın yanında kirkitli havlı dokumalardan halı da bu kurslarda öğretilmiştir. İklim şartları ve göçebe kültürün verdiği alışkanlıklardan dolayı dokumacıların halı dokuma kurslarına ilgi göstermemişlerdir.

Yörede yapılan dokumalarda en çok geometrik ve bitkisel motiflere rastlanmıştır. Dokuyucular, desenlerini ruhsal durumlarına göre değiştirdiklerini, mutlu oldukları zaman kelebek ve çiçek, dargın oldukları zaman yar yâre küstü, elti eltiye küstü gibi motifler kullandıklarını belirtmişlerdir. Yöre dokumalarının taşıdıkları

desenlere göre satranç, çingil gibi isimlerle anıldığı tespit edilmiştir. Dokuyucular desenleri genellikle hafızadan ve eski dokumalardan faydalanarak yapmışlardır.

Ev eşyası, çeyizlik ve hediyelik olarak hemen her evde bulunan cicim, zili, sumak , kilim örneklerinden günlük yaşamın bir parçası olan kirkitli düz dokumalar tespit edilmiştir. Eskiden kirkitli düz dokuma yapan bireylerin dokuma ipliklerini genellikle hazır aldığı ancak istediği rengi elde etmek için meyve ve bitkilerin kök ve kabuklarından yararlandıkları tespit edilmiştir. Boyama yapan bireylerin çoğunluğu çarşıdan boya alarak mordanlama işlemini limonlu, küllü su, şap, kezzap suyu kullanarak gerçekleştirdiğini belirtmişlerdir. Ancak günümüzde araştırma bölgesinde doğal boya uygulamalarının eskisi gibi yapılmadığı tespit edilmiştir.

İhtiyaçlarını karşıladıkları dokumaların fazlasını yapma gereği görmeyen dokumacılar bunun sebebini pazarlama sorunu, kullanım ve saklama zorluğu olarak belirtmişlerdir. araştırma bölgesi hızla kentleşmektedir.Yazın yaylalarına taşıdıkları tezgâhları kışın evlerinin önüne kuran dokumacılar, yaşam koşullarının değişmesiyle dokuma alımı yapan tüccarların kırsal kesime kaymasına engel olamamıştır. Makine dokumaların ucuz olduğu günümüzde emeklerinin karşılığını alamayacaklarını düşünmektedirler. Eski yaşantısını sürdüren dokumacılar ise mekikli dokumaların daha kolay alıcı bulduğunu, pazarlamada sıkıntı çekmediklerini belirtmişlerdir.

Günümüzde hemen her evin önünde mekikli dokuma tezgahı bulunmaktadır. Dokumacılar mekikli dokumanın daha kolay olduğunu söylemişlerdir. Yörede günümüzde kirkitli dokuma yapılmaması teknolojinin ve değişen yaşam koşullarının getirdiği geçişi işaret etmektedir.

Araştırma bölgesinde dokuma yapan bireylerin dokuma yaparken parmak, kol, sırt ağrısı gibi rahatsızlıklar yaşadıkları tespit edilmiştir. Kirkitli düz dokumalarda dokuma yapan bireyler yaptıkları uygulamayı genellikle kendileri tamamlamak zorunda kaldıklarını söylemişlerdir, çalışmanın tamamlanması için uzun süre dokuma yapılması rahatsızlıkları beraberinde getirmiştir. Kirkitli düz dokumaların yapımında dokuyucunun değişmesinin el farkını ortaya çıkarttığı dokuyucular tarafından belirtilmiştir.

Dokumacılık araştırma bölgesinin kültürel yaşamının vazgeçilmez bir parçasıdır.

ÖNERİLER

- Mersin İli ve merkez köylerinde tespit edilen eski ve yeni kirkitli düz dokuma ürünlerinin bilimsel araçlar ve yöntemlerle farklı amaçlar doğrultusunda belgelenmesi gerekmektedir.
- Araştırma bölgesindeki dokuyucuların uygulama yapabilmesi için çalışma alanları açmak, kursların yeniden faaliyete geçmesi gerekmektedir.
- Yerel yönetimlerce düzenlenecek fuar, festival vb. faaliyetlerle dokuyuculara ürünlerini pazarlama ve tanıtma imkanı sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acar, B. (1982) Kilim, cicim, zili, sumak Türk düz dokuma yaygıları. İstanbul: Eren Yayıncılık.
- Acar, B. (1975). “Kilim ve düz dokuma yaygılar”, Süsleme sanatları serisi:3, İstanbul: Ak Yayınları.
- Atay,A. (1987). Örücülük.İstanbul:Milli Eğitim Basım Evi.
- Akşit, İ. (2004)Uygarlıklar ülkesi Türkiye.Ankara: Milli Eğitim Yayınları.
- Aslanapa, O. (1993) . İstanbul:Türk Sanatı El Kitabı, İnkılâp Yayınları.
- Aytaç, Ç. (1982)El dokumacılığı, İstanbul: Milli Eğitim Basım Evi.
- Barışta, Ö.(1998). Türk el sanatları. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Başaran, F.N.(2004).Konya Ereğli ilçesinde el dokuması halıcılık ve üretilen halıların özellikleri. Ankara üniversitesi, Fen bilimleri enstitüsü, Doktora tezi (Basılmamış) Tezi. Ankara.
- Çıplak, M.N. (2003)İçel tarihi. Ankara: Milli Eğitim Yayınları.
- Deniz, B.(2000). Türk dünyasında halı ve düz dokuma yaygılar.Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları,
- Deniz, B.(1998). Ayvacık(Çanakkale) yöresi düz dokuma yaygıları. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Durul, Y.(1985). Anadolu kilimlerinden örnekler. İstanbul: Ak Yayınları.
- Onuk, T. , Akpınarlı, F.(1998). “Tarsus el sanatları, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Onuk, T. , Akpınarlı, F. , Ortaç, S., Alp,Ö. (1998). İçel el sanatları. Ankara: T.C Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Onuk, T. , Akpınarlı F. (2003) Şanlı Urfa karakeçili kilimleri. Ankara: Atatürk kültür Merkezi Yayınları.
- Ölçer, N.Kilimler.(1988) İstanbul: Eren Yayıncılık.

Özbaşı,T.; Ülger, N. Kurt, G.Toktaş, P.(2009). El sanatları örnekleri II. Eskişehir: Halk Bilimi Araştırmaları Merkezi Yayınları No:4.

Özönder, H. (1996) Türk dokumalarındaki motiflerin menşei birliği ve Türk sanatının sürekliliği. Kayseri: Türk soylu halkların halı, kilim, cicim sanatı uluslar arası bilgi şöleni bildirileri.

Soysaldı, A. (2009) Düz dokuma teknikleri ve teknik desen çizimleri. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Sönmez, T. D.(1995). El dokumacılığı ve çarpana dokuma, Ankara: T.H.K. Basımevi.

27 Ekim 2009[http://site.mynet.com/carpana/halicilik /id3.htm](http://site.mynet.com/carpana/halicilik/id3.htm))

27 Ekim 2009[http://www.turkel halıları.gov.tr](http://www.turkelhalıları.gov.tr)

27. Ekim 2009<http://www.mersin.web.tr>.

27 Ekim 2009<http://www.siskoosman.com.tr>.

KAYNAK KİŞİLER

Semiha Yıldız, 1971- Kuyuluk

Raziye Karaoğlu,1938 - Mezitli

BİLGİ FORMU

Örnek No :
 Şekil No :
 Çizim No :
 Envanter No :
 İlgili Koleksiyon :
 Koleksiyonun Açık Adresi :
 Koleksiyona Geliş Tarihi :
 Koleksiyona Geliş Biçimi :
 Koleksiyondaki Yeri :
 İnceleme Tarihi :
 1. İnceleme Tarihi :
 2. İnceleme Tarihi :
 3. Diğer :
 Ürünün Yapılış Tarihi :
 Bugünkü Durumu :
 Onarım Görüp Görmediği :
 Ürünün Cinsi :
 Yöredeki Adı :
 Kaynak Kişi :
 Ürünün Boyutları (En x Boy) :
 Bordür Eni :
 Alınlık Bordür Eni :
 Tabanlık Bordür Eni :
 Yan Bordür Eni :
 Dokuma Yoğunluğu (10cm'de) :
 Dikey Yönde (Çözüğü) :
 Yatay Yönde (Atkı) :
 Bezeme İpliği :
 Kullanılan Araçlar :
 Atkıda :
 Yöredeki Adı :
 Kaynak Kişi :
 Çözüğüde :
 Yöredeki Adı :
 Kaynak Kişi :
 Kullanılan Gereçler :
 Atkıda :
 Yöredeki Adı :
 Kaynak Kişi :

Çözüde	:
Yöredeki Adı	:
Kaynak Kişi	:
Bezeme İpliği	:
Yöredeki Adı	:
Kaynak Kişi	:
Uygulanan Teknik	:
Yöredeki Adı	:
Kaynak Kişi	:
Kullanılan Renkler	:
Atkıda	:
Yöredeki Adı	:
Kaynak Kişi	:
Çözüde	:
Yöredeki Adı	:
Kaynak Kişi	:
Desende	:
Yöredeki Adı	:
Kaynak Kişi	:
Bezeme Konuları	:
Bitkisel Bezeme	:
Geometrik Bezeme	:
Figürlü Bezeme	:
Nesneli Bezeme	:
Yazılı Bezeme	:
Sembolik Bezeme	:
Birimlerin Biçimlendirilmesi	:
Kompozisyon	:
Eserle İlgili Notlar	:
Eserle İlgili Yayınlar	:
Kaynak Kişi Künyesi	:
Adı Soyadı	:
Doğum Yeri ve Yılı	:
Öğrenim Durumu	:
Mesleği	:
Açık Adresi	:

EK 2 ANKET FORMU

Aşağıdaki anket soruları yüksek lisans tez çalışması için kullanılacaktır. Doğru ve içtenlikle vereceğiniz cevaplar bu çalışmanın geçerliği ve güvenirliği açısından çok önemlidir. Değerli vakitlerinizi ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Nalan Şule ÖZBAYIR

1.Dokuyucunun cinsiyeti

☐ Kadın ☐ Erkek

2- Yaşınız?

a) 20-25 b) 26-30 c) 31-35 d) 36-40 e)41-45 f)46-50

g)51-55 ğ)56-60 h)61-65 I)66-70 i)71-75 o)76-80

ö)81-

3-Mesleğiniz?

a) Ev hanımı b) Öğretmen c) Memur d) Serbest meslek e) İşçi f)Diğer

4- Öğrenim durumunuz?

a) Okuma yazma bilmiyor b) İlköğretim c) Orta öğretim d)Yüksek öğretim e)Diğer

5- Dokuma tekniklerini biliyor musunuz?

a) Evet b) Hayır

6-Dokuma yapmayı kimden öğrendiniz?

7-Dokuma yapmaya kaç yaşında başladınız?

8-Yıl boyunca dokuma yapıyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

9-Günde yaklaşık kaç saat dokuyorsunuz? .

10- Ne amaçla dokuma yapıyorsunuz?

☐ Gelir elde etmek ☐ Çeyiz olarak kullanmak ☐ Hepsi
☐ Kendi ihtiyacını karşılamak ☐ Boş zaman değerlendirmek
☐ Diğer.

11-Kullandığınız tezgah tipi nedir? ☐Germe tezgah ☐Sarma tezgah

12-Tezgahın yapıldığı malzeme nedir? ☐ Ahşap ☐ Metal

13-Tezgahınızı nereden aldınız?

- ☐ Tüccar verdi ☐ Kendisi aldı ☐ Kendisi yaptı ☐ Sümerbank verdi
☐ Diğer.

14. Gerekli iplikleri nereden alıyorsunuz?

- ☐ Tüccar veriyor ☐ Kendi hazırlıyor ☐ Satın alıyor ☐ Diğer.

15. İpliklerinizi kendiniz hazırlıyorsanız hangi aracı kullanıyorsunuz?

16. İplerinizi kendiniz mi boyuyorsunuz neden?

17. Boyama yaptığınız bitkiler hangileri?

18. Boyamada kullandığınız mordan maddeleri nelerdir?

19. Mordanlamayı ne zaman yapıyorsunuz? ☐ boyamadan önce ☐ boyama sırasında
☐ boyamadan sonra

20. Deseni nereden alıyorsunuz?

- ☐ Tüccar getiriyor ☐ Eski halılardan ☐ Hafızadan ☐ Diğer.

21-Kendiniz desen tasarımı yapıyor musunuz?

22- Kırkitli dokumalardan hangi dokuma türünü biliyorsunuz (birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)?

- a) Halı b) Kilim c) Cicim d) Zili e) Sumak

23-Yörede dokuma çeşitlerinden hangisi daha çok dokunuyor?

- a) Halı b) Kilim c) Cicim d) Zili e) Sumak

24-Yörede ne tür ürünler dokunuyor?

- a) Yer yaygısı b) Çuval c) Heybe d) Diğer

25- Evlerinde hâlâ dokuma yapan kadınlar var mı?

a) Evet b) Hayır

26-Kullanılan araç – gerece yöresel olarak verdiğiniz isimler nelerdir?

27-Dokuma yapmaktan kaynaklanan herhangi bir rahatsızlığınız var mı?

()Hayır ()Bel ağrısı ()Sırt ağrısı ()Kol ağrısı ()Göz sorunları
()Parmak ağrıları () Tozdan kaynaklanan astım veya alerji ()Diğer.

28-Ailenin ana geçim kaynağı nedir?

()Tarım-hayvancılık () Dokumacılık ()Ücretli (işçi,memur,emekli)
() Serbest meslek () Diğer

29-Kendi adınıza mı dokuma yapıyorsunuz?

(a)Evet
(b) Tüccara (c) Sümerbank'a (d)Kooperatife (e)Diğer.

30-İlçenizde halk eğitim merkezleri veya özel kurumlar dokuma kursu düzenledi mi?

a) Evet b) Hayır

31-Verildiyse hangi tür dokuma öğretildi?

a) Halı b) Kilim c) Cicim d) Zili e) Sumak

32-Kursiyerler haftada kaç gün kurs görüyorlardı?

a) 3 b) 4 c) 5 d) 6

33-İlçedeki gençlerin dokuma sanatına ilgisi var mı?

a) İlgili b) İlgisiz

34- Yörede bu dokumaların üretilmesinde karşılaşılan sorunları ve üretiminin durmasındaki sebepler nelerdir?

a) Yerleşik hayata geçiş

b) Hayvancılığın azalması

c) Pazarlama imkanlarının olmaması

d) Hazır malzeme kullanımından dolayı maliyet yüksekliği

e) Diğer

35- Eğer dokuma yapmayı bıraktıysanız, yeniden dokuma yapıp satmak ister misiniz?

a) Evet b) Hayır

36- Sizce dokumalarınız neden istediğiniz fiyata satılamıyor?

- a) Maliyeti yüksek olduğu için fiyat pahalı bulunuyor,
- b) Renkleri beğenilmiyor,
- c) Kullanışlı değil
- d) Sağlam değil
- e) Saklama ve bakım zor olduğu için
- f) Makine halı ve kilimleri çok ucuz olduğu için
- g) Tüccar desteğinin olmaması
- h) Kooperatifleşmenin olmaması
- ı) Diğer

37- Günümüzde ticari amaçlı üretim için yapılabilecek girişimler nelerdir?

- a) Kooperatifleşme olmalı
- b) İplik fabrikasının kurulması
- c) Halk eğitim ve tüccar işbirliğinde kursların açılması.
- d) Diğer

38-Yörede meslek okulları ve üniversiteler bu sanatımızı yaşatmak için ne gibi çalışmalar yapıyorlar?

() Sempozyum () Kermes () Sosyal kurumlarla iş birliği () Eğitim () Diğer.

39-Herhangi bir sosyal güvenceniz var mı?

() Hayır () Emekli sandığı () Bağkur () SSK () Diğer.

40-Dokuma konusunda karşılaştığınız sorunlar nelerdir?